

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

För dig själv eller andra?

En studie om det är egoistiskt att vara med i en ideell förening.

Författare: Ulrika Jonsson &

Gunilla Pettersson

Handledare: Agneta Franssén

Examinator: Dino Viscovi

Termin: VT2015

Ämne: Sociologi

Nivå: Kandidat

Kurskod: 2SO30E

För dig själv eller andra?

en studie om det är egoistiskt att vara med i en ideell förening

Ulrika Jonsson & Gunilla Pettersson

Voluntary work - why? There are many people who work as volunteers within different organizations and we have chosen to study an organization that aims to help women and girls around the world. The members give their time and dedication in order to give other people a better life. The purpose of the study is to examine the factors that motivate people to join the organization.

When we heard about the organization the first time we wondered if the volunteers were there to help others, or to have anything to do for themselves. We chose to conduct a survey of the selected organization and have grouped the results according to different factors. One grouping is how long they have been members. Another is if there is a difference between two groups, where one is more committed to voluntary work in their own neighborhood compared to those who are not. We have used altruism, egoism and motivation as key concepts for understanding and analyzing our results. We have come to the conclusion that there are differences between different groups of why they are in this organization. One of the main reasons for all groups is that they truly want to help women and girls around the world. The social aspects of being in a group, to be on activities was not as high on the list as we first anticipated.

Keywords

Altruism, egoism, motivation, charity, voluntary work

Tack

till Dino Viscovi och Agneta Franssén för er coachning i detta arbete. Stort tack även till alla som valde att besvara vår enkät, vilket gjorde det möjligt att genomföra denna studie på ungefär det sätt som vi planerat.

Innehåll

1 Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågor	2
1.3 Begrepp och förklaringar	2
1.4 Disposition	3
2 Forskningsöversikt	5
2.1 Inledning	5
2.2 Vetenskapliga studier	5
2.2.1 <i>Virtue and the altruistic personality</i>	5
2.2.2 <i>Underlying psychological mechanisms of helping effects</i>	6
2.2.3 <i>Volunteers and volunteering in leisure: social science perspectives</i>	6
2.2.4 <i>Engagemang i Lutherhjälpen; Studier av motiv och drivkrafter hos frivilligt aktiva</i>	7
2.2.5 <i>Given och eder skall vara givet</i>	8
2.2.6 <i>The Effects of volunteering om the volunteer</i>	9
2.2.7 <i>Sense of Community and Being a Volunteer Among the Young-Old</i>	10
2.3 Summering	10
3 Metod	12
3.1 Inledning	12
3.2 Etiska överväganden	13
3.3 Planering och genomförande	14
3.3.1 <i>Inledning</i>	14
3.3.2 <i>Nyckelintervju</i>	15
3.3.3 <i>Pilotstudie</i>	16
3.3.4 <i>Hypoteser</i>	16
3.3.5 <i>Enkätkonstruktion</i>	16
3.3.6 <i>Datainsamling</i>	17
3.3.7 <i>Resultatsammanställning</i>	18
3.3.8 <i>Databearbetning och analys</i>	18
3.4 Tillförlitlighet	21
3.4.1 <i>Källkritik</i>	21
3.4.2 <i>Validitet och reliabilitet</i>	22
3.5 Metoddiskussion	23
3.6 Summering	24
4 Teoretiska begrepp	25
4.1 Inledning	25
4.2 Altruism	25
4.3 Egoism	26
4.4 Motivation	27
4.4.1 <i>Self-Determination Theory</i>	27
4.4.2 <i>When times why</i>	28
4.5 Sociala handlingar	29
4.6 Litteraturkritik	30
4.7 Summering	30
5 Resultat	31
5.1 Inledning	31
5.2 Sammanställning resultat	31
5.2.1 <i>Levnadsår</i>	31
5.2.2 <i>Medlemsår</i>	33
5.2.3 <i>Närområdesengagemang</i>	36
5.3 Summering	38
6 Analys och diskussion	39
6.1 Inledning	39
6.2 Levnadsålder	39
6.3 Medlemsår	40
6.4 Närområdesengagemang	41
6.5 Summering	42
7 Slutsats	44

1 Inledning

Under vintern 2014-2015 har det varit debatt i media¹ om människor som lever i fattigdom. Vi har uppfattat denna diskussion som att det finns olika sätt att hjälpa denna kategori människor och att det finns en norm för hur accepterat det är att hjälpa andra och vilka sätt som är accepterade i olika sammanhang. Vad är det som gör att man ger en peng i en insamlingsbörssa? Eller går med på en facebookside för att kunna skänka pengar till fredagsmys till familjer som inte har råd²? Handlar det om en individuell lust att skänka pengar, försöker vi döva ett dåligt samvete eller är vi påverkade av varandra och andras beteende³?

Vårt intresse väcktes för att undersöka huruvida det är accepterat att idka välgörenhet samt hur vi organiserar oss för att skapa legitimitet kring välgörenhet. Vi började undersöka vilka organisationer som arbetar för att hjälpa andra människor. Exempel på sådana organisationer är Rädda Barnen och Individuell Människohjälp.

Vi undrar varför man väljer att vara medlem i en ideell förening. Vad är det som driver och motiverar människor att ge av sin tid och sina medel för att hjälpa andra via ett medlemskap i en eller flera ideella föreningar?

1.1 Bakgrund

En av oss studenter blev under hösten 2014 inbjuden till ett månadsmöte med föreläsning i en klubb. Klubben sysslar med hjälparbete lokalt, nationellt och internationellt, men den är inte öppen för alla. Detta betyder att man måste bli inbjuden som gäst för att få delta på möten eller bli rekommenderad av andra medlemmar för att bli medlem. Under detta möte väcktes studentens funderingar om varför denna klubb finns och vad som driver medlemmarna att utföra sitt välgörenhetsarbete. När vi diskuterade ideer till vårt kommande forskningsprojekt undrade vi över hur det kom sig att klubben genomförde vinprovningar, modevisningar och åkte på utflykter tillsammans. Var kommer välgörenhetsperspektivet in? Hur hjälper en utflykt flickor runt om i världen? Varför var de medlemmar i denna klubb – egentligen? Dessa

¹ www.dn.se

² www.givingpeople.se

³ Weber, 1983

undringar ledde till att vi ville använda klubbens medlemmar som en undersökningsgrupp. Vi ville undersöka varför de är medlemmar i denna klubb och vad det är som driver och motiverar dem till hjälparbete.

1.2 Syfte och frågor

Syftet med denna studie är att undersöka varför människor engagerar sig i en ideell organisation. Den organisation vi undersöker benämns här efter för Y-klubben.

De frågor vi söker svar på är:

Varför väljer medlemmar att vara med i Y-klubben? Går det att identifiera skillnader, och vilka dessa är avseende altruistiska eller egoistiska motiv beroende på:

- hur länge man har varit medlem
- ålder
- hur långt det geografiska avståndet är till den man hjälper

Utifrån dessa frågor skapade vi tre hypoteser:

- Medlemmar som är 65 år och äldre har starkare altruistiska motiv till sitt medlemskap än medlemmar som är under 65 år
- Medlemmar som har varit med i Y-klubben en längre tid har starkare altruistiska motiv till sitt medlemskap än de som inte har varit med lika länge
- Medlemmar som inte har något engagemang för verksamhet i det geografiska närområdet har starkare egoistiska motiv till sitt medlemskap än övriga medlemmar

1.3 Begrepp och förklaringar

Här nedan förklarar vi begrepp som används i vår studie.

Altruism och Egoism Utifrån de teorier vi använder och beskriver i kapitel 4 använder vi begreppet altruism som ett ord för osjälviskhet. Att utföra olika handlingar för att hjälpa andra, utan att det för den skull ska medföra någon fördel för egen del. Egoism står i motsatsförhållande till altruism och innebär att vara självisk, att utföra handlingar för att vinna någon fördel på

grund av detta. Dessa begrepp är motpoler till varandra med en flytande skala däremellan.

Projekt	När vi skriver projekt i rapporten hänvisar vi till Y-klubbens verksamhet och att de genomför välgörenhetsprojekt av olika slag.
Y-klubben	Fiktivt namn på vår undersökta grupp. Anledningen till Y-et är utifrån den engelska betydelsen – ”Why” som i ”varför”. Y-klubben är en sammanslutning av flera olika lokala klubbar som benämns Y-klubben och därefter sitt Ortsnamn. Vi skiljer det åt i vår rapport genom att skriva ”Y-klubben” för hela Sverige och ”lokala Y-klubbar” för de enskilda avdelningarna. Y-klubben är endast för kvinnor och arbetar för att hjälpa kvinnor och flickor runt om i världen.

1.4 Disposition

Vår uppsats inleds med att i kapitel 1 ge en bakgrundsbeskrivning av vår studie. Här presenteras uppsatsens syfte, frågor, etiska överväganden och begreppsförklaringar. Sedan följer forskningsöversikten i kapitel 2 för att i kapitel 3 övergå till redogörelse för metoden vi har använt oss av. I samma kapitel redogör vi även för det vetenskapliga arbetssätt vi valt, hur databearbetningen har genomförts samt tillförlitligheten för vår uppsats. De teoretiska begrepp vi använt, altruism, egoism och motivationsteorier förklaras i kapitel 4. Vårt resultat beskrivs i kapitel 5 för att i kapitel 6 analyseras och diskuteras. Härfter följer de referenser vi använt och sist i uppsatsen återfinns bilaga för följebrev samt enkätfrågor. I bilagorna har vi tagit bort några ord för att anonymisera Y-klubben. Bilagorna innehåller följebrevet (bilaga sid I), enkätfrågor (bilaga sid II) samt frekvenstabeller (bilaga sid III-V).

I detta kapitel har vi gett en bakgrundsbeskrivning till vår uppsats samt presenterar studiens syfte och de frågor som vi söker svar på.

2 Forskningsöversikt

I detta kapitel beskrivs forskningsläget inom det valda problemområdet. Vi jämför litteratur och dess relevans för vår studie. Vi summerar forskningsläget med att förklara vårt val av forskningsfält.

2.1 Inledning

Vi har valt att undersöka vad som motiverar individer att idka välgörenhetsarbete i en ideell förening. Tidigare forskning som innefattar välgörenhetsarbete, motivation och altruism har varit intressanta för vår studie. Detta område är sedan tidigare väl studerat, vilket vi ser när vi eftersöker relevant material och får upp tusentals artiklar och liknande gällande välgörenhet och motivation. Vi har studerat material som belyser ämnesområdet på olika sätt och valt ut några som vi anser vara särskilt givande för vårt arbete. Dessa presenteras här nedan.

2.2 Vetenskapliga studier

2.2.1 *Virtue and the altruistic personality*

Jeffries⁴ skriver i sin artikel om altruistisk personlighet. Vissa individer är hjälpsammare, vänligare, mer deltagande och villigare att offra sig än andra. Han har studerat hur olika egenskaper bidrar till en altruistisk inriktning och hur skillnaderna av egenskaperna kan influera förekomsten av altruistiskt uppträdande i olika sociala situationer. Det finns flera definitioner av altruism i artikeln. Jeffries hänvisar till andras definition av altruism: ”uppträdande som har sitt ursprung i att tjäna andra utan förväntningar på belöning från andra”. En annan är ”socialt beteende som grundar sig på ett positivt resultat för andra mer än för sig själv”. Samt att ”det är kopplat till att hjälpa andra, medför en risk eller uppoffring för den som hjälper, innebär ingen yttre belöning och är frivilligt”.

Altruistiskt uppträdande och motivation varierar gradvis från altruism till egoism. Jeffries utgår från fem företräden i individernas personlighet som gör dem mer altruistiska: måttlighet, rättvisa, välgörande, mod och stolthet.

Denna artikel är intressant därför att den hjälper oss att förstå bakomliggande orsaker till vad som motiverar medlemmarna i Y-klubben att engagera sig och vara medlemmar

⁴ Jeffries, 1998

i klubben. Vi ser att det finns likheter med vår undersökta klubb framförallt gällande frivillighet och stolthet för att vara med i denna grupp.

2.2.2 Underlying psychological mechanisms of helping effects

I denna avhandling skriver Erlandsson⁵ om vilka faktorer som påverkar givande och hjälpande till välgörenhet. Han studerar i vilka situationer vi hjälper och vad som motiverar oss att hjälpa. Författaren delar in svaren i olika hjälpeffekter. Olika skillnader i hjälpsituationen (om den är i vår närhet eller i ett land långt borta) eller hur den presenteras för oss (är det en person vi känner eller ett flertal obekanta personer) spelar roll för vårt agerande enligt Erlandsson.

Det finns även ett antal mentala processer såsom t.ex. emotionella reaktioner, förväntad nytta och upplevt ansvar som hänger ihop med varför vi hjälper andra.

Med emotionella reaktioner menar han att vi känner oss mer hjälpbenägna om vi känner personligt obehag alltså att vi mår dåligt av att se andra lida. Alternativt att vi sympatiserar med den som far illa, vi hjälper till av medkänsla för den/de drabbade. Erlandsson beskriver detta som att ”hjälpa med hjärtat”. Vi kan också hjälpa andra via en förväntad nytta ”hjälpa med hjärnan”. Det innebär att vi tror att vårt hjälpande leder till ett gott resultat och då är vi mer benägna att hjälpa till. Med upplevt ansvar avser Erlandsson att vi ”hjälper med boken”. Med det menar han att om vi tror att vi har en skyldighet eller ett personligt ansvar att hjälpa så hjälper vi mer. Vi motiveras av regler och moraliska principer.

Denna avhandling anser vi intressant för vår studie då vi undrar vad som driver och motiverar medlemmarna i Y-klubben att hjälpa andra. Är det av altruistiska skäl eller egoistiska skäl? Flera av de faktorer som Erlandsson tar upp som motivationsdrivande stämmer in på våra undersökta klubbar.

2.2.3 Volunteers and volunteering in leisure: social science perspectives⁶

Orsaken till att arbeta frivilligt varierar mellan olika kulturer, olika tider, politiska, religiösa och sociala strukturer. Det finns fyra beståndsdelar för att benämna något som frivilligt arbete. De är: frivillighet, avsaknad av belöningar, formell organisation och närhet till välgörenheten. En sociologisk undersökning har gjorts beträffande hur deltagande i frivilligt arbete förhåller sig till betalt arbete och fritid. Författarna

⁵ Erlandsson, 2014

⁶ Lockstone-Binney, Holmes, Smith & Baum, 2010

beskriver en undersökning om vad som motiverar människor på fritiden och därav vad som motiverar dem att arbeta frivilligt på sin fritid. Han kom fram till att både fritidsintresset och att arbeta frivilligt är valt som en fritidssysselsättning. Området hur människors betalda arbeten påverkar (positivt eller negativt) deras val av frivilligt arbete är inte så väl beforskat ännu. De noterar att seriöst frivilligt arbete på sin fritid inspireras mer av eget personligt intresse än av ett altruistiskt beteende. Att arbeta frivilligt vid t.ex. ett sportevenemang kan leda till att mitt egna intresse för sporten tillfredsställs samt att jag bidrar till den arrangerande klubben - utan krav på ersättning - med min fritid. Andra orsaker som bidrar till att arbeta frivilligt är bl.a. utbildningsnivå och familjetraditioner.

Vi valde denna artikel eftersom vi har ställt frågor om medlemmarnas levnadsålder, om de bor ensamma och deras intresse för att påverka hjälpprojekt. Artikeln hjälper oss att tolka det resultat som vi fått fram när vi delar in våra respondenter i olika åldersgrupper och jämför dessa grupper avseende altruism och egoism. Är medlemmarna som fortfarande förvärvsarbetar mer eller mindre benägna att på sin fritid ägna sig åt frivillighetsarbete som fritidsintresse? Eller är det så att de som är över 65 år och ensamboende som anser att de på sin fritid hellre vill ägna sig åt klubbens verksamhet och vara med och påverka projekt? Vi tycker att det är intressant att studera hur levnadsåldern kan påverka medlemmarnas agerande och denna artikel hjälper oss att förstå detta.

2.2.4 Engagemang i Lutherhjälpen; Studier av motiv och drivkrafter hos frivilligt aktiva

I religionssociologen Rubins⁷ avhandling beskrivs motiv och drivkrafter till varför man frivilligt engagerar sig i Lutherhjälpen. Lutherhjälpen är en biståndsorganisation inom Svenska kyrkan och en av de största frivilliga biståndsorganisationerna i Sverige. Verksamheten är till stor del uppbyggd av frivilligt engagemang i olika grupper som samlar in pengar och på så sätt stödjer olika projekt.

Avhandlingen är intressant för oss därför att vi har undersökt en mindre men liknade organisation där verksamheten bygger på frivilligt engagemang av medlemmarna.

⁷ Rubin, 2000

Individualiseringen kan ha påverkan på människans motiv till frivilligt engagemang enligt Rubin. Den primära socialisationen har betydelse genom att tidiga livsupplevelser är av stor vikt för människans självidentitet och förmåga till medkänsla för andra människor. Rubin menar att en människas levnadsförlopp kan spela roll för varför individen är som hon är och gör som hon gör. Nutidsmänniskan är en världsmedborgare och påverkas av bland annat medias rapportering av aktuella händelser i hela världen. Rubin menar att engagemanget för andra människor är särskilt intressant i en nutid som betecknas som marknadspräglad och individorienterad. Han undrar över om engagemanget kan utgöra ett mål för mening och samhörighet i en värld som kännetecknas av hög föränderlighet?

I vår undersökning av Y-klubben frågar vi respondenterna om deras engagemang beror på flera av de faktorer som Rubin tar upp i sin avhandling. Ett exempel på detta är om medlemskapet är viktigt för att kunna uppnå personliga mål. Det gör denna avhandling intressant att studera för oss som bakgrundsfakta till vårt resultat.

2.2.5 Given och eder skall vara givet⁸

I Andersson och Bergelins avhandling studerar de ideellt välgörenhetsarbete - varför människor motiveras att idka välgörenhet i olika former. De har använt sig av Webers idealtyper för socialt handlande såsom värderationellt och målrationellt agerande. I värderationellt handlande är uppfyllandet av värdet målet med handlingen. Med målrationellt handlande avses att personen medvetet väljer bland olika slags handlingar för att uppnå ett bestämt mål.

Resultatet de fått fram i sin studie visar på att både värderationellt och målrationellt agerande styr handlandet. Det vill säga att socialisationsprocessen, globaliseringen, massmedia och samhällsklimatet påverkar informanternas syn på sitt engagemang för välgörenhet. Det personliga valet av välgörenhetsengagemang styrs av tilliten till välgörenhetsorganisationen, personliga intressen, erfarenheter och behov.

Avhandlingen påvisar också att informanterna får något tillbaka genom sitt välgörenhetsengagemang. Exempel på detta är inre välbefinnande, mening med livet,

⁸ Andersson & Bergelin, 2006

känsla av rättfärdighet, social gemenskap, är goda samhällsmedborgare och en dämpning av det dåliga samvetet.

Denna avhandling valde vi därför att vi får en bakgrund till om det kan finnas ett altruistiskt men även egoistiskt perspektiv till att vara medlem i en välgörenhetsorganisation vilket är en av våra frågor i vår studie. Vi har också undersökt hur viktig våra respondenter tycker att den sociala gemenskapen är samt om det finns en vilja till att vara med och påverka t.ex vilka hjälpprojekt Y-klubben ska arbeta med. Vi kan jämföra vårt resultat med Andersson och Bergelins avhandling.

2.2.6 The Effects of volunteering on the volunteer⁹

I denna artikel skriver Wilson och Musick om hur det frivilliga arbetet påverkar personen som utför det. För de flesta människor i samhället är en frivilligt arbetande person någon som spenderar sin tid med att hjälpa andra utan motkrav på ersättning eller materiella fördelar för egen del. Wilson och Musick menar att det faktiskt är lika givande att hjälpa andra för både mottagare och givare. De har undersökt om de som arbetar frivilligt är mer samhällsinriktade och mer villiga att inta en aktiv roll i det politiska livet och inte inta ett antisocialt beteende. Andra områden som de studerat är om det finns något som säger att frivilligt arbete kan påverka personers fysiska och mentala hälsa? Kan frivilligt arbete bidra till att göra människor friskare och känna välbefinnande? Är det så att frivilligt arbete hjälper personen till ett bra arbete och stärker personens självförtroende?

Wilson och Musick kommer fram till att det finns individuella fördelar för personen som arbetar frivilligt utöver själva agerandet. Det finns inneboende belöningar som är inbäddade i agerandet. Om det kan påvisas att frivilligt arbete är bra för mig som individ kommer kanske flera individer vilja arbeta frivilligt.

Denna artikel har vi valt därför att vi undrar över om det finns ett egoistiskt perspektiv på att vara medlem i vår undersökta Y-klubb? ”Whats in it for me?” Kan det finnas individuella fördelar för medlemmarna att delta i klubben eller har man bara ett altruistiskt synsätt? Artikeln är intressant då många av medlemmarna är äldre än 65 år

⁹⁹ Wilson & Musick, 1999

och vi undrar om det kan vara så att medlemskapet har gjort att de känner sig friska fysiskt och psykiskt och därför har valt att fortsätta vara medlemmar långt upp i åren?

2.2.7 Sense of Community and Being a Volunteer Among the Young-Old

Artikeln¹⁰ handlar om en studie gjord på 653 personer i åldrarna 60-74 år och deras svar på om känslan av gemenskap är en förutspådd orsak till frivillighetsarbete bland unga gamla vuxna. De kom fram till att människor i 60-70 årsåldern utgör en stor reservoar av humankapital för samhället och att arbeta frivilligt är ett sätt för dem att bidra produktivt till samhället. Frivilligt arbete definieras i artikeln såsom "all verksamhet som syftar till att hjälpa andra och som tillhandahålls till en organisation utan förpliktelser och som volontären inte får lön eller materiell ersättning för" .

I USA rapporterades 2004 att frivilligt arbete uppnådde 36 % för 50-60 åringar och 28 % för 70-80 åringar. Andelen äldre personer som arbetar frivilligt har ökat markant och efterfrågan förutspås öka bland framtida generationer. Flera teoretiska ramverk har undersökts för att förstå varför vuxna äldre personer väljer att arbeta med frivillighetsarbete. En del av förklaringen kan vara en känsla av tillhörighet hos personerna. En känsla av att medlemmarna är viktiga för varandra och för gruppen. De har också en gemensam tro på att medlemmarnas behov tillgodoses genom deras åtagande att vara tillsammans. Denna artikel hjälper oss att förstå om det finns några skillnader i motivation att hjälpa andra när man är lite äldre, vilket vi behöver för att kunna besvara våra frågor.

2.3 Summering

Jeffries¹¹ hjälpte oss att förstå vad altruism innebär och att olika personligheter och individer har olika grad av altruism i sig. Skillnader i personligheter kan påverka graden av altruism i det sociala samspelet mellan individer. Individer med mer mod, känsla för rättvisa och stolthet har högre grad av altruistisk personlighet. Erlandsson¹² har förklarat att det finns olika faktorer som förstärker altruism när vi väljer att hjälpa andra. När och varför kan samspela och öka chansen till att människor vill arbeta ideellt. En faktor som belyses är närhet till den man hjälper och om det är en riktig person man hjälper eller bara en otydlig grupp människor. Är det en verklig person som finns nära

¹⁰ Okun & Michael, 2006

¹¹ Jeffries, 1998

¹² Erlandsson, 2014

ökar den altruistiska motivationen. Lockstone-Binney, Holmes, Smith & Baum¹³ har kommit fram till att vi ser ideellt arbete som en fritidssysselsättning och att vi väljer vad vi vill arbeta ideellt med utifrån ett område som vi är intresserade av snarare än att bara vilja hjälpa någon vem som helst. Här väljer vi alltså vilken typ av förening först, och sen arbetar vi ideellt. Rubin¹⁴ har beskrivit att vi människor engagerar oss i ideellt arbete för att det ger oss mål och skapar mening och samhörighet i världen som kännetecknas av hög föränderlighet. Andersson och Bergelin¹⁵ har en teori om att det personliga valet av vad vi arbetar ideellt med styrs av förtroendet till organisationen, personliga intressen, erfarenheter och behov. Wilson och Musick¹⁶ anser att det finns fördelar för den som arbetar frivilligt utöver själva agerandet. Det finns alltså egoistiska belöningar som är inbäddade i agerandet. Okun och Michael¹⁷ har studerat äldre personer och hur de väljer att arbeta frivilligt. En del av förklaringen kan vara en känsla av tillhörighet, medlemmarna är viktiga för varandra och för gruppen. Vårt bidrag genom vår studie hoppas vi innebär att vi förstår varför kvinnor i vuxen ålder väljer att arbeta ideellt och om det är på grund av egoistiska faktorer eller altruistiska. Vi hoppas även att kunna se om det finns skillnader utifrån våra hypoteser i varför man väljer att vara med i Y-klubben.

Vi sökte fram ovanstående artiklar via Linnéuniversitetets bibliotek och sökfunktioner och använt oss av nyckelord som altruism, egoism och motivation. Sammanfattningsvis visar det aktuella forskningsläget inom det valda problemområdet att det är ett väl beforskat område vilket vi ser när vi söker information och det snarare är svårt att välja än att hitta relevant material för vår studie. I inledningen till denna studie beskrev vi att vi söker svar på hur man väljer att arbeta med välgörenhet och varför vi gör det. Vi har valt dessa artiklar för att bättre förstå vad altruism och egoism kan betyda för olika personer i olika livssituationer. Ämnesområdet har vi valt för att det är en aktuell samhällsfråga där vi undrar vad som egentligen gör att personer vill arbeta ideellt med välgörenhet.

¹³ Lockstone-Binney, holmes, Smith & Baum, 2010

¹⁴ Rubin, 2000

¹⁵ Andersson & Bergelin, 2006

¹⁶ Wilson & Musick, 1999

¹⁷ Okun & Michael, 2006

3 Metod

I detta kapitel beskriver vi hur vi har genomfört studien. Val av metoder och datainsamling förklaras och motiveras. Vi beskriver också hur vi har bearbetat och analyserat resultatet och hur vi har gått tillväga för att bedöma studiens reliabilitet och validitet.

3.1 Inledning

För att få svar på våra funderingar kontaktade vi en organisation att ställa frågorna till och som kunde ge relevanta svar. Utifrån vårt syfte, att vi vill veta varför människor engagerar sig i Y-klubben valdes enkätundersökning som datainsamlingsmetod¹⁸. Detta val motiveras av att enkäter är effektivt när det handlar om att genomföra en attitydundersökning för en större grupp människor, och där generalisering av resultatet kan vara intressant att göra¹⁹. Y-klubbens medlemmar finns över hela landet och även denna faktor bidrar till valet av enkäter, det blir enklare att nå medlemmarna med hjälp av mail än att försöka träffa medlemmarna för en intervju. Nackdelarna med bortfall vid enkäter har vi försökt att hantera med hjälp av att kontakta ett större antal medlemmar än om vi hade valt intervjuer som datainsamling²⁰. Det insamlade datat bearbetades och analyserades med hjälp av kalkylprogram som Excel och statistikprogrammet Minitab version 17. Därefter tog vi stöd av teoretiska begrepp (se kapitel 4) för att tolka resultatet.

Den grupp vi har studerat valde vi på grund av följande faktorer:

- Området som Y-klubben arbetar med är relevant för vår studie, de bedriver välgörenhet genom olika projekt.
- Vi fick tillträde. Kontaktpersoner och presidenter i Y-klubben var positiva till undersökningen och gav oss möjlighet att delta vid möten och stöttade oss med information till medlemmarna i klubben om undersökningen.

En av oss hade inför vår studie deltagit vid ett möte i en lokal Y-klubb som blev upptakten till detta arbete.

¹⁸ Halvorsen, 2009

¹⁹ Sörqvist, 2012

²⁰ Ejlertsson, 2011

3.2 Etiska överväganden

Vi har följt Vetenskapsrådets riktlinjer om god forskningssed²¹ genom att använda de etiska principerna informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav samt nyttjandekrav. Information gavs dels muntligen vid ett möte som en Y-klubb hade 2015-04-13, dels så medföljde informationen gällande etiska principer även i följebrevet, se bilaga.

- **Informationskravet** hanterade vi genom att informera våra respondenter om vår studies syfte, att deras deltagande är helt frivilligt, vad de insamlade uppgifterna ska användas till samt hur resultatet kommer att publiceras.
- Vi informerade om **Samtyckeskravet** och förklarade att genom att besvara enkäten samtycker man till sin medverkan och att det är helt frivilligt.
- **Konfidentialitetskravet.** Vi informerade om hur vi behandlar svaren konfidentiellt. Detta genom att när vi mottog svaren så blev varje enkät ett nummer utifrån den ordning som svaren kom in. Vi informerade även om att de som mailar in sina svar inte kunde vara anonyma gentemot oss. Svaren behandlas konfidentiellt så till vida att vi inte namnger vem som svarat vad utan svaren används bara som statistiskt underlag för vår forskningsuppgift. Enkäterna kommer att kastas när studien är genomförd. Vi avsåg från början att göra en studie där namnet på klubben inte var fingerat därför att vi under arbetets gång fick frågan om vi ville komma och presentera resultatet när studien är klar. Efter övervägande valde vi att inte göra namnet officiellt då konfidentialitetskravet ställer stora krav på hanteringen av informationen och vår empiri. Av denna anledning har vi inte namngett Y-klubbens verkliga namn och därmed avidentifierat den.
- **Nyttjandekravet.** Vi har också informerat om vem som får ta del av resultatet av studien. Vi förklarade att de insamlade uppgifterna endast kommer att användas som ett statistiskt underlag för vår studie. Vi informerade även om att Y-klubben kommer att få ta del av resultatet efter det att studien är genomförd.

²¹ www.codex.vr.se

3.3 Planering och genomförande

3.3.1 Inledning

Vi har valt att genomföra vår undersökning på en klubb som har drygt 1000 medlemmar runt om i Sverige. Senhösten 2014 ringde vi upp en kontaktperson inom klubben och frågade om det fanns möjlighet för oss att använda Y-klubbens medlemmar för en empirisk undersökning. Personen kontrollerade detta med en president och fick ett jakande besked. Från början planerade vi att genomföra datainsamlingen genom intervjuer med några medlemmar. Vi ändrade oss på grund av att vårt syfte med studien medför att eftersöka vad ett större antal medlemmar (> 100 personer) tycker om olika förhållanden. Då är enkätundersökning en lämplig metod²² och ger oss möjlighet att förstå varför medlemmarna är engagerade i Y-klubben. Det finns flera fördelar med enkäter²³. Det är billigt och tar inte lika mycket tid för forskarna som att genomföra intervjuer. Den som ska svara kan tänka på frågorna i lugn och ro och eftersom alla frågor är samma så blir jämförelser enklare att göra. Det som kan vara problematiskt är att själva enkätens utseende behöver vara tilltalande och frågorna inte allt för många då detta kan avskräcka personerna från att svara. Sedan kan vi inte vara helt säkra på att det är rätt person som har besvarat enkäten, vilket vi hade varit vid en intervju²⁴. Vi bokade först en intervju med den lokala klubbens kontaktperson för att kunna skapa oss en bättre insikt i klubbens arbete.

Det urval vi har gjort är enligt Halvorsen²⁵ ett subjektivt icke-sannolikhetsurval därför att vi har vänt oss till vissa enheter inom Y-klubben beroende tillgänglighet och troligast personer att vilja svara. Även tidsaspekten spelade stor roll, då alternativet med sannolikhetsurval tar betydligt mer tid enligt Halvorsen. Vårt stickprov motsvarar cirka 15% av populationen. Vi har valt klubbar från olika platser i Sverige. Vi anser att genom att fråga kontaktpersoner och presidenter troligen har fått svar av individer som är mer engagerade i Y-klubben än andra enskilda medlemmar. Detta tror vi påverkar resultatet. Vi valde att inte tillfråga alla medlemmar i Y-klubben, alltså att genomföra en totalundersökning, då vi inte fick kontakt med alla presidenter och kontaktpersoner.

²² Halvorsen, 2009

²³ Ejlertsson, 2011

²⁴ ibid

²⁵ Halvorsen, 2009

Under tiden har vi studerat artiklar och avhandlingar inom motivation, altruism och välgörenhet för att förstå vad för forskning som redan finns. Utifrån det vi undrar över och de frågor vi ställer kom vi fram till några hypoteser. Vi tror att det finns ett samband mellan altruism och högre ålder på medlemmarna. Vi tror även att antalet medlemsår har ett samband med altruistiska motiv. Till sist även den som kanske är krångligast att formulera, men hur engagerad man är beroende på om man tycker att det är viktigare att hjälpa dem som bor geografiskt nära eller inte. Utifrån dessa hypoteser (se kap 3.3.4) har vi bearbetat data och analyserat resultatet och har kommit fram till vår slutsats.

3.3.2 Nyckelintervju

Inför konstruerandet av enkäten valde vi att ta reda på mer fakta om Y-klubben, detta genom en informantintervju²⁶ med en kontaktperson inom Y-klubben. Denna information skulle innebära att vi kunde ställa relevanta frågor med rätt fackord så att medlemmarna kände igen sig. Vi ansåg att det skulle vara positivt för svarsfrekvensen, att medlemmarna förstod våra frågor²⁷. Nyckelintervjun genomfördes ostrukturerat och det fanns en mängd frågor enligt ett allmänt hållet frågeschema nerskrivet. Det fanns även möjlighet att ställa följdfrågor till det som uppfattades som viktigt att få veta mer om. Fördelen med att starta arbetet med en nyckelintervju är att vi fick fram fakta om klubben och det underlättade vårt arbete med att formulera adekvata frågor till enkäten. Det finns dock en risk med att förlita sig på en nyckelinformant²⁸. Forskaren kan få en skev bild av det som undersöks om man ser världen enbart genom informantens ögon. Vi anser att vår nyckelinformant bidrog till att vi som studenter fick kontakt med personer, situationer och händelser som vi annars inte hade fått vetskap om och vi fick bakgrundsfakta om klubbens verksamhet.

Denna intervju genomförde vi vid köksbordet hemma hos en av oss studenter. Intervjupersonen hade förberett sig genom att ta med skriftligt material om klubben och använde det som underlag för att förklara svaret på frågorna när det behövdes. Kroppsspråket hos intervjupersonen gav ett uttryck av avspändhet. Intervjun spelade vi in på telefon och transkriberades sedan ordagrant och skrevs ut. Utskriften ledde sedan vidare till hur vi kunde genomföra vår enkätstudie och den planerades därefter med hjälp av kontaktpersonen.

²⁶ Halvorsen, 2009

²⁷ Bryman, 2014

²⁸ ibid

3.3.3 Pilotstudie

Vi genomförde en pilotstudie²⁹ genom att ta fram en provenkät med frågor som sedan skickades ut till några arbetskamrater till en av oss studenter. Syftet var att vi skulle få veta om våra frågor var förståeliga och om det var en enkel enkät att genomföra. Vi mailade ut pilotenkäten och i utskicket ingick information om Y-klubbens verksamhet. Detta för att respondenterna skulle kunna avgöra relevans och förståelse för de frågor som vi hade tagit fram. Vi skickade ut pilotenkäten till fem personer. Vi fick två svar tillbaka och de kommentarer som gavs gjorde att vi formulerade om några frågor. Vi gjorde även enkäten mer visuellt tilltalande med olika typsnitt och större teckenstorlek.

3.3.4 Hypoteser

Efter genomförandet av informantintervjun samt pilotenkäten formulerade vi hypoteser³⁰ enligt nedan:

- Medlemmar som är 65 år och äldre har starkare altruistiska motiv till sitt medlemskap än medlemmar som är under 65 år
- Medlemmar som har varit med i Y-klubben en längre tid har starkare altruistiska motiv till sitt medlemskap än de som inte har varit med lika länge
- Medlemmar som inte har något engagemang för verksamhet i det geografiska närområdet har starkare egoistiska motiv till sitt medlemskap än övriga medlemmar

3.3.5 Enkätkonstruktion

Vi utformade en enkät med hjälp av Bryman³¹, Ejlertsson³², enkätverktyget SurveyMonkey³³ samt med inspiration från tidigare forskning³⁴ via LIBRIS. Vi tänkte på hur vi utformade enkäten visuellt³⁵ så att den blev relevant för de som skulle svara.

Första sidan (se bilaga) innehöll ett informationsblad³⁶ om oss studenter, syftet med enkäten, de etiska principerna, kontaktperson och tidpunkt för enkäten. Vi informerade också om att vi ska presentera resultatet från vår undersökning till Y-klubben, när den är

²⁹ Ejlertsson, 2011

³⁰ Halvorsen, 2009

³¹ Bryman, 2014

³² Ejlertsson, 2011

³³ www.surveymonkey.com

³⁴ Eriksson Wallén, 2013

³⁵ Bryman, 2014

³⁶ Ejlertsson, 2011

klar. Övriga tre sidor omfattade frågorna som började med personliga faktafrågor, t.ex. levnadsålder samt antal medlemsår i klubben.

Vi formulerade frågorna efter generella tumregler³⁷ som t.ex. att ha undersökningens syfte i åtanke, undvika oklara och mångtydiga termer samt att vi själva skulle kunna svara på frågorna om vi var respondenter. Utifrån detta valde vi att konstruera enkäten med i huvudsak attitydfrågor som besvarades via en Likertskala 1-5.

”instämmer inte alls”	fick värdet	1
”instämmer nästan inte alls”		2
”varken/eller”	fick värdet	3
”instämmer nästan helt”		4
”instämmer helt”	fick värdet	5

Gällande bakgrundsfrågorna har vi hanterat dem med exakta siffror för hur länge de har varit medlemmar och ålder. Övriga frågor har vi hanterat med JA/NEJ och inte gett dem något siffervärde. Vi konstruerade de inledande frågorna för att kunna bearbeta och analysera data utifrån våra undersökningsområden. Det fanns även en fritextyta på sista sidan där respondenten hade möjlighet att delge oss övrig information gällande sitt medlemskap i klubben.

3.3.6 Datainsamling

Vi har genomfört datainsamlingen i två steg med avsikt att samla tillräckligt med data. Det första steget omfattade en lokal klubb i närområdet med personlig information vid ett möte och utlämnande av pappersenkäter. Vår målsättning var att få enkäten besvarad under detta klubbmöte. Det blev inte så därför att respondenterna upplevde tidsbrist. Respondenterna valde att ta med sig enkäten hem för att därefter posta dem till oss. Detta första steg omfattade 32 personer.

Nästa steg var ett introduktionsmail med fler lokala klubbar och därefter utskick av enkäten till presidenterna för vidare befordran till medlemmarna i respektive klubb. Medlemmarna kunde skriva ut enkäten och posta den till oss, eller scanna och maila den. Det fanns även möjlighet om medlemmen så önskade att skicka sin epostadress till

³⁷ Bryman, 2014

oss så mailade vi ut en webenkät direkt till den enskilde personen. Vi skickade även introduktionsmail och därefter webenkät direkt till övriga presidenter och kontaktpersoner. Sammanlagt omfattade steg två cirka 145 personer.

Vi har valt att summera urvalets storlek 180 personer. Vi inte vet den exakta mängden på grund av en klubb där vi inte har lyckats få tag på antalet medlemmar som nåddes av utskicket. Vi har gjort uppskattningen med hänsyn till ortens storlek och genom att jämföra den med liknande klubbar.

3.3.7 Resultatsammanställning

Svaren som kom in via post eller mail numrerade vi allt eftersom de kom in. Alla våra besvarade enkäter har vi lagt in manuellt i Excel. Vi fick in 106 svar av 180 möjliga. Detta ger en svarsfrekvens på 59% vilket motsvarar ett externt bortfall på 41%. Enligt Halvorsen³⁸ finns det ingen fast norm för svarsfrekvens. Den svarsfrekvens som uppges vara acceptabel ligger från 60% vilket gör att vårt resultat ligger strax under det angivna värdet. Vi genomförde några telefonsamtal och påminnelser via mail för att minska det externa bortfallet. Ejlertsson³⁹ skriver att sociologiska undersökningar ofta har lägre svarsfrekvens än andra undersökningar, och det tillsammans med våra knappa 60% gör att vi anser att vi har tillräckligt svarsunderlag. Det var en besvärlig period att få tag på respondenter då några har hört av sig till oss och meddelat svårigheter att besvara enkäten på grund av semester. Vi har hanterat varje frågas interna bortfall vid varje enskild sammanställning av resultatet inför analys. Detta medför att antalet svar varierar men det åskådliggörs vid varje tabell. Det finns en risk för snedvridna resultat när vi saknar 41% av svaren. Bortfallet kan orsaka en skevhet som medför att vi underskattar eller överskattar olika parametrar⁴⁰.

3.3.8 Databearbetning och analys

Vi har använt oss av Minitab version 17 som statistikprogram med stöd ifrån programmet Excel. Först la vi in svaren i SurveyMonkeys databas för vår enkät utifrån den ordning de kom in. Därefter exporterade vi data till vår excelfil.

³⁸ Halvorsen, 2009

³⁹ Ejlertsson, 2011

⁴⁰ www.scb.se

De frågor vi ville få svar på indexerades i två grupper:

- Altruistisk
- Egoistisk

Vi valde att skapa index⁴¹ därför att det ger data som går att jämföra. Ett index ger möjligheten att koppla samman fler frågor för att kunna göra mätningar på en högre datanivå än vad ordinalvariabler i enskild form kan göra. Valet av index gjorde vi för att kunna analysera vårt resultat gällande altruistiska eller egoistiska motiv. När vi konstruerade våra frågor tänkte vi på att skapa index. När frågorna väl var besvarade använde vi Cronbachs alpha⁴² för att säkerställa det inre sambandet och relevansen mellan frågorna. Vi fick för både altruistiskt och egoistiskt index värdet 0,7. Detta gör att vi har index med god korrelation. Indexen har ett värde mellan 8 och 40, då det i varje index ingår åtta frågor med fem svarsalternativ som vi har klassat från 1-5. Det fanns även några frågor som inte passade in i dessa två grupper som vi definierar som "Övrigt".

Indelningen av frågorna till respektive index gjordes utifrån att vi undrar över om de är medlemmar av en orsak som vi anser egoistisk, till exempel "jag kan bidra med kunskap". Alternativt om de är med av altruistiska orsaker, som "jag vill hjälpa kvinnor och barn...". Se bilagan sid II för frågornas indelning i respektive grupp. Utifrån dessa grupper och med områden som hur länge de har varit medlemmar, hur gamla de är, samt hur engagerade de är i frågan om hjälp i sin egen kommun, ansåg vi att vi skulle kunna se eventuella samband⁴³ och kunna få svar på frågan om varför de är med i Y-klubben.

Vi summerade svaren till ett värde per respondent för att kunna hantera det enligt de indexeringar vi har gjort. Alltså om en respondent svarade "varken eller" på alla frågor ingående i det altruistiska indexet blev respondentens värde 24, (8 frågor gånger värdet 3). Enligt Ejlertsson⁴⁴ går det inte att använda något räknesätt för att hantera ordinalskalor och på grund av det valde vi att bearbeta våra data med index och frekvenstabeller.

⁴¹ Ejlertsson, 2011

⁴² Bryman, 2014

⁴³ ibid

⁴⁴ Ejlertsson, 2011

Vi har även fördjupat oss genom att använda univariata och bivariata analyser av enskilda typvärden för individer och frågor. Vi har tagit fram frekvenstabeller för våra undersökningsområden och räknat fram förväntat värde enligt Halvorsen⁴⁵. En frekvenstabell visar resultatet på hur fördelningen av svaren har blivit. I dessa tabeller presenteras svarsprocenten samt hur många som har svarat. Vi presenterar även resultatet av de statistiska analyser som vi har gjort. Vi använder oss av Chi-två⁴⁶ för att bestämma om det finns någon signifikans för våra mätningar. För att kunna räkna ut detta behöver vi våra uppmätta värden, alltså svaren från våra respondenter. Därefter behöver vi de förväntade värdena. I vår studie fick vi räkna fram de förväntade värdena. Därefter kan Chi-två bestämmas genom att använda observerade värden och förväntade värden. Vidare behöver vi även bestämma till vilken sannolikhetsnivå vi vill göra våra uträkningar och vi har valt sannolikhetsvärdet 0,05 att vi förkastar en korrekt hypotes. Därefter jämförs Chi-tvåvärdet med ett kritiskt värde, som bestäms av sannolikhetsnivån och antalet frihetsgrader i beräkningen. De kritiska värdena har vi slagit upp i Ejlertssons⁴⁷ bok.

Utifrån de hypoteser vi tagit fram gjorde vi olika jämförelser. Vi undersökte om förhållandena skiljde sig åt avseende altruistiska motiv och egoistiska motiv till att vara medlem för respektive område.

För att få svar på om våra hypoteser är sanna delade vi först in våra respondenter i grupper:

- **Levnadsålder**

Gruppen som är 32-64 år

Gruppen som är 65-89 år

Anledningen till denna indelning är att 65 år är normal pensioneringsålder och vi undrar om det finns ett samband gällande detta.

- **Medlemsår**

Gruppen som varit medlemmar kortast tid, 0,5-14 år

Gruppen som varit medlemmar längst tid, 15-43 år

⁴⁵ Halvorsen, 2009

⁴⁶ ibid

⁴⁷ Ejlertsson, 2011

Vi räknade fram medianen för antalet medlemsår vilket blev 14. Därav valde vi denna indelning.

- **Närområdesengagemang**

Den här grupperingen är gjord utifrån respondenternas svar på frågan:

”Jag känner mig engagerad i projekt som hjälper kvinnor i min kommun”

Gruppen som har svarat ”instämmer inte alls” – ”varken/eller” (Alt 1-3)

Har svarat ”instämmer nästan helt” och ”instämmer helt” (Alt 4-5)

Alla respondenter delades först in i två grupper utifrån ålder. Först jämförde vi respektive grupp utifrån altruistiskt index. Vi räknade fram förväntade värden på svarsfrekvensen och tog till sist fram chi-två för varje gruppering. Därefter gjorde vi samma sak fast för egoistiskt index. När vi hade sammanställt resultatet enligt tabellerna (figur 1 & 2) så började vi om med ny indelning. Då delades alla respondenter in i grupper beroende på antal medlemsår och så utförde vi motsvarande beräkningar, (figur 3 & 4). Till sist tittade vi på hur det såg ut beroende på engagemang i närområdet (figur 5 & 6).

När vi hade sorterat och jämfört våra resultat använde vi oss av teoretiska begrepp, såsom altruism och egoism, och motivationsteorier som analysinstrument för att tolka resultatet. Vi diskuterade sinsemellan respektive grupps skillnader och jämförde svar på övriga frågor inom grupperna för att kunna hitta faktorer som påverkar medlemskapet för dessa individer.

3.4 Tillförlitlighet

3.4.1 Källkritik

Vi har fått dokument och utskrifter från Internet av Y-klubbens kontaktperson rörande vår undersökta organisation. En del material är från år 2000 och innehåller en internetadress som inte längre är i bruk. Det finns även nyare material med en idag fungerande internetadress. Det finns också mer information om klubben på deras interna sidor. Dessa har vi inte fått del av skriftligen utan det gavs muntligen av nyckelpersonen vid intervjutillfället. Det finns en risk att vår nyckelperson har undanhållit oss

information omedvetet eller medvetet men vi bedömer att personen svarat sanningsenligt på våra frågor vid intervjutillfället.

För svaren på enkäten har vi använt oss av tekniken att ställa frågor på ett sådant sätt att respondenten måste tänka till för att svara⁴⁸. Ett svar som är positivt för en fråga, som ”instämmer helt” kan på nästa fråga anses vara ett negativt svar. Att man svarar slentrianmässigt har vi inte sett några indikationer på i vår resultatsammanställning (att det är bara ”instämmer helt” i en lång rad) utan vår bedömning är att respondenterna är väl insatta i vad de svarar på för fråga.

3.4.2 Validitet och reliabilitet

Vi har bedömt validiteten⁴⁹ i våra enkätfrågor genom att läsa andra uppsatser⁵⁰ som genomfört liknande enkäter. Vi har studerat metodlitteratur, såsom Ejlertsson⁵¹, Halvorsen⁵² och Bryman⁵³. Vi skickade ut en pilotenkät för att pröva våra frågor avseende läsbarhet och förståelse av frågorna. För de frågor där det finns internt bortfall har vi i varje enskilda fall undersökt vilken påverkan det kan ha för vår respondents sammanlagda typvärde vid indexeringen. Har det kunnat haft påverkan har respondenten räknats som bortfall och inte tagits med i beräkningen. Detta kan innebära att det i något av svarsalternativen ”instämmer nästan inte alls – instämmer nästan helt” har haft en påverkan på resultatet. Detta har vi hanterat genom att även räkna på om de hade varit med och tittat på skillnaden. Denna granskning visade att skillnaderna inte är stora. Det kan även vara så att de som inte har svarat alls är de som inte är så engagerade eller motiverade till Y-klubbens verksamhet. Vi anser att vi har konstruerat en enkät vars resultat medför att vi kan besvara våra forskningsfrågor dock behöver vi fortsatt beakta bortfallet i vår analys.

För reliabiliteten gäller att vi har gått igenom vårt material flera gånger för att se att vi inte har gjort några skrivfel när vi matade in värdena. Vi har ställt frågor som ska visa på hur medvetna respondenterna är när de läser frågorna⁵⁴, så att de inte sätter samma typ av svar hela vägen. Vi har sett en variation i resultatet utifrån dessa frågor. Vi anser

⁴⁸ Bryman, 2014

⁴⁹ Ejlertsson, 2011

⁵⁰ Eriksson Wallén, 2013

⁵¹ Ejlertsson, 2011

⁵² Halvorsen, 2009

⁵³ Bryman, 2014

⁵⁴ ibid

att respondenterna har tänkt när de har svarat. Vi har inte gjort om enkäten en gång till⁵⁵. Vår bedömning är att det inte skulle ge oss samma mängd svar den andra gången så att det gick att jämföra. Vi har enligt Bryman⁵⁶ en acceptabel korrelation för våra index. De respondenter som svarade med brev valde dessutom att själva stå för kuvert och porto för att skicka tillbaka de besvarade enkäterna till oss. Vi hade informerat om möjligheten att få ersättning för utlägg men ingen har önskat detta. Flera av respondenterna har svarat med många kommentarer och detta anser vi är bevis på engagemang för frågorna och en vilja att säga vad de tycker. Vi har beskrivit vår metod utförligt i detta kapitel för att det ska vara möjligt att följa undersökningens utförande. Ovanstående gör att vi anser att vi har pålitliga data för vår undersökning.

3.5 Metoddiskussion

Det visade sig i resultatsammanställningen att det blev lite trubbigt med en femgradigskala och vi hade önskat att det istället varit minst sju. Detta upptäckte vi när vi började bearbeta vårt data. Det går att identifiera skillnader grupperna emellan men vi tror att det hade blivit mer nyanserat resultat om skalan hade varit större. Om undersökningen skulle göras om hade vi valt en annan skala. Vidare hade vi även gjort annorlunda med själva utskicket av enkäten. Det hade varit bättre att inte göra undersökningen i två steg utan att ha planerat med ett större stickprov från början. Att ge respondenterna olika möjligheter att besvara enkäten tror vi gör att vi har fått fler svar än om det bara hade varit pappersenkät eller bara webenkät, men det har skapat mer administration för oss. Vi har även försatt oss i administrativa utmaningar med tre olika program för att hantera våra data. Vi har därigenom utsatt oss för att behöva kontrollera oss själva vid ett flertal tillfällen och motläsa olika tabeller för att kontrollera att vi har rätt underlag. Detta skulle vi kunna ha gjort annorlunda men vi valde att hantera beräkningar via Minitab och Excel och att inte köpa premiumvarianten av SurveyMonkey. Däremot hanterade vi vårt data både i SurveyMonkey och Excel inledningsvis. Detta har gjort att det tagit mycket tid att bearbeta underlaget till denna rapport.

Vi undrar över de 41% som inte har besvarat enkäten. Det kan ju vara så att de personer som har svarat är de som är mest nöjda. Vår bedömning är att det är personer som är engagerade som har valt att besvara enkäten. De är enligt resultatet positivt inställda till

⁵⁵ Ejlertsson, 2011

⁵⁶ Bryman, 2014

Y-klubben och dess verksamhet och det har haft en påverkan på det resultat vi har fått fram. Vår tolkning är att vårt resultat är ett positivt resultat och att vår analys visar på positiva faktorer för Y-klubbens medlemmar och deras motivation.

3.6 Summering

Vi har använt en kvantitativ metod för att kunna uppnå syftet med denna studie. Vi skickade ut enkäter till medlemmar i Y-klubben. Vi valde medlemmar men även kontaktpersoner och presidenter för att besvara enkäten. Därför tror vi att det är medlemmarna med stort engagemang för Y-klubben som har besvarat enkäten. Vi har använt oss av programmen SurveyMonkey, Excel och Minitab för att hantera våra insamlade data. Det har varit svårt att få enkäten besvarad under det tidsperspektiv som var tillgängligt för vår studie. Vilket även vår svarsfrekvens visar men Ejlertsson⁵⁷ medger att sociologiska undersökningar oftare har lägre svarsfrekvenser än andra undersökningar. Svaren på de frågor vi ställde i enkäten har vi bearbetat och analyserat med hjälp av att använda index för altruism och egoism. Vi har tolkat vårt resultat med hjälp av teoretiska begrepp och artiklar som handlar om altruism och egoism.

I detta kapitel har vi beskrivit hur studien genomfördes. Metodval och datainsamlingen förklaras och motiveras. Vi har förklarat hur vi har bearbetat och analyserat resultatet och hur vi gick tillväga för att bedöma studiens reliabilitet och validitet. I nästa kapitel kommer vi att beskriva de teorier som vi har valt som analysinstrument för att analysera vårt resultat.

⁵⁷ Ejlertsson, 2011

4 Teoretiska begrepp

I detta kapitel beskriver vi de teoretiska perspektiv vi har valt som instrument för att tolka studiens resultat. Vi motiverar även varför vi har valt dessa teoretiska begrepp.

4.1 Inledning

Vi har använt vi oss av altruism, egoism och motivation som teoretiska begrepp. Den litteratur vi har studerat förklarar begreppen och visar på under vilka förhållanden som människor agerar altruistiskt eller egoistiskt. Vi tolkar även resultatet med hjälp av motivationsteorin Self-determination Theory, här efter förkortat till SDT, samt ”when times why” utifrån Erlandssons avhandling⁵⁸. Till sist begrundar vi Webers definition och användning av begreppet ”sociala handlingar⁵⁹” för att se till välgörenhetsarbete i en grupp i ett större sammanhang än rent individuellt.

4.2 Altruism

Enligt Jeffries⁶⁰ så är en människa med en altruistisk personlighet någon som

”Frivilligt agerar med avsikten att hjälpa eller ge fördelar till en annan person i något avseende och gör det, helt eller delvis, utan annan anledning än att just hjälpa.”

I artikeln av Jeffries beskrivs olika varianter av definition på altruism. Målet är dock alltid att hjälpa en person som behöver hjälp utan krav på motprestation från denne. Beteendet kan ses som en skala där det i ena änden står egoism och i den andra altruism. En person som beter sig egoistiskt och alltså i ena änden av skalan gör allt för att få någon egen nytta med handlingen, medan en person som agerar altruistiskt inte har någon egen nytta med det som utförs. Även en altruistiskt motiverad handling kan leda till personlig nytta för den som utför den vilket kan göra det svårt att bedöma om sann altruism verkligen existerar⁶¹. Är det så att vi hjälper andra men att vi ändå skulle vilja få ett erkännande för detta, då vi har visat vår goda vilja? Eller handlar det om ett beteende som styrs av normer och att det snarare finns någon form av bestraffning i

⁵⁸ Erlandsson, 2014

⁵⁹ Weber, 1983

⁶⁰ Jeffries, 1998

⁶¹ Wallén Eriksson, 2013

samhället om vi inte hjälper till och visar ett altruistiskt beteende? Genom att agera altruistiskt kan vi få andra positiva effekter i vårt liv. En bättre karriär eller ett större socialt nätverk som kan gynna oss i framtiden kan vara exempel på sådana effekter även om det inte var planen med att utföra handlingen från första början.

Erlandsson skriver i sin avhandling om ”when times why” att skillnaden mellan att hjälpa och altruism är att hjälpanDET är själva aktiviteten och altruism är motivationen. En handling kan vara både hjälpsam och altruistisk, eller hjälpsam och egoistisk med en skala däremellan. Dessutom konstaterar Erlandsson att det är svårt att bestämma om den sköna känslan efter att ha hjälpt någon är en bonus eller själva målet med handlingen⁶², alltså huruvida en handling kan vara sant altruistisk eller ej.

4.3 Egoism

Durkheim⁶³ definierar egoism med orden:

”om en individs handlingar och föreställningar är helt annorlunda än hans grupp”

Altruism och egoism är yttersta motpoler på en skala där Durkheim indelar människans relationer till samhället. Om en individ drivs mot de yttersta polerna medför det problem för både samhället och individen. Att vara helt annorlunda än alla andra eller helt lika som alla andra skingrar samhället och blir förödande för individen enligt Durkheim. Om individen håller sig i mitten av skalan benämns det som att personen är anomisk. Även detta tillstånd kan få effekter för individen då mättnadspunkten inte bestäms av individen utan av samhället. Människans sociala behov av tex lycka, status eller andra sociala belöningar saknar naturlig mättnadspunkt. Händelser utanför individens kontroll påverkar anspråksnivån. Det innebär att ibland går det bättre för oss som individer och våra förhoppningar ökar och när det inte går lika bra sänks våra krav. Den takt detta sker i varierar och anspråksnivån kan skifta snabbare än vad våra resurser att upp nå dem gör. Om anspråken ligger högre än våra faktiska belöningar blir vi otillfredställda.

⁶² Erlandsson, 2014

⁶³ Durkheim, 2004, s8

Frivilligt arbete anses numera som något positivt. Det ligger i tiden och anses vara något fint. Ahrne, Boström och Forsell⁶⁴ skriver att det finns fyra anledningar till varför någon engagerar sig för ideellt arbete. Den ena är att det anses ge en personlig tillfredsställelse att vilja spendera sin fritid på något som känns givande. Det är också en möjlighet för självutveckling och kan förbättra chanserna till att få jobb. Krav från omvärlden kan vara en annan anledning - det vill säga att uppfylla förväntningar och åtaganden. Ett altruistiskt synsätt att vilja hjälpa andra spelar också roll. Motiven bakom ett hjälpbeteende är att det oftast finns ett egoistiskt självtjänande motiv bakom. Exempel på sådana motiv är materiell vinning men också uppskattning från allmänheten. Det kan även vara motiv som gynnar individen genom att det får den att känna sig duktig och bra. Egoism kan fungera som motivation. Skillnaden mellan den altruistiska och egoistiska motivationen är målet med motivationen. Altruism vänder sig till andras välbefinnande medan egoism riktar sig mot individens egna välbehag.

4.4 Motivation

4.4.1 Self-Determination Theory

Deci och Ryan beskriver i sitt arbete olika faktorer gällande graden av motivation till att utföra en handling⁶⁵. Det handlar om olika nivåer för hur motiverad en person kan vara för att agera. Det som SDT beskriver innebär att hur mycket en person själv får bestämma huruvida handlingen ska utföras eller ej bestämmer vilken motivationsnivå som denne befinner sig på. Är graden av självbestämmande hög handlar det om autonom motivation. Finns det yttre krav på oss att agera förklaras det som kontrollerad motivation. Har vi lust till handlingen eller inte? Ligger det något mer bakom själva utförandet av handlingen eller inte? Gör vi det bara för att själva handlingen i sig är tillräckligt lustfylld eller finns det ett yttre hot eller krav på oss? Skulle vi verkligen inte alls vilja utföra själva handlingen talar SDT om amotivation, när vi gör något vi måste men som vi kanske inte alls förstår eller har någon som helst lust till.

Känslan av att genomföra något tillsammans med andra i en grupp kan skapa en högre grad av motivation. När vi har en hög grad av självbestämmande och inflytande och

⁶⁴ Ahrne, Boström & Forsell, 2004

⁶⁵ Deci & Ryan, 1985

delaktighet så ökar välbefinnandet. Detta ses som ett grundläggande behov för en människa, att kunna känna sig välmående⁶⁶.

4.4.2 When times why

Erlandsson har i sin avhandling⁶⁷ beskrivit två delar av att hjälpa och arbeta med välgörenhet. Dessa delar handlar om NÄR (when) vi väljer att hjälpa andra personer och VARFÖR (why) vi väljer att delta i välgörenhetsaktiviteter. Grundprinciperna som Erlandsson kommit fram till handlar om i vilken grad vi känner igen den vi hjälper, är det en person eller en siffra i statistiken? Ju mer information vi känner till, kanske ålder och namn på den som behöver hjälp, desto mer angelägna är vi om att hjälpa. Situationen påverkar också. Handlar det om här och nu blir det viktigare för oss än om det är långt borta och vid ett obestämbar tillfälle som hjälpen behövs. Ytterligare faktorer som ökar viljan att hjälpa är om det handlar om en person, och inte en grupp av personer, även om de är nämnda med ålder och namn. Detta kan ta sig uttryck i att en förening namnger en person som ett exempel på en hjälpbehövande men när vi skänker pengar så är det inte öronmärkt för just den här människan. Detta görs i syfte att öka vår lust att skänka något. Nästa fråga handlar om hur mycket, eller hur stor andel vi anser att vi kan hjälpa. Är det en liten del av en stor grupp eller en stor del av en liten grupp? Detta påverkar oss i hur vi väljer NÄR vi hjälper. Ju större andel, desto troligare att vi hjälper till. Den tredje principen bygger på hur nära vi känner igen oss i den grupp vi hjälper. Är det en grupp som vi kan identifiera oss med eller är det ”de andra”? Det kan handla om sympati med gruppen som vi identifierar oss med, eller aversion mot den andra gruppen, eller en kombination däremellan. Exempel på grupper vi identifierar oss med kan vara familjen, landsmän, yrkesgrupper, likasinnade eller personer som har liknande erfarenheter som vi.

VARFÖR vi hjälper beskriver Erlandsson med hjärta, hjärna eller bok. Hjälper vi med hjärtat innebär det att vi känner sympati, men även obehag kan få oss att hjälpa med hjärtat. Tror vi att det verkligen blir bra för den vi hjälper, att det på riktigt kommer något gott utav det så hjälper vi med hjärnan. Till sist så handlar hjälpa med boken om att vi anser att vi har en skyldighet att hjälpa.

Erlandssons resultat undersöker om det finns en multiplikationseffekt för NÄR och VARFÖR.

⁶⁶ Wallén Eriksson, 2013

⁶⁷ Erlandsson, 2014

4.5 Sociala handlingar

Vi vill gärna försöka förstå de enskilda personer som vi undersöker i ett större sociologiskt sammanhang. Till detta använder vi oss av Webers⁶⁸ definition av sociala handlingar. Enligt Weber så innebär ”sociologi” att:

”försöka förstå meningen i ett socialt handlande och därigenom klargöra orsakerna till dess förlopp och verkningar”

Det sociala handlandet innebär att avsikten med själva handlingen är beroende på hur andra beter sig och utförs relaterat till dessa beteenden. Vi människor agerar utifrån hur det kommer att påverka andra människor och att vi kan ändra agerandet om vi tror att det inte leder till den reaktion som var avsedd. Det är väsentligt att handlingen inte bara är utifrån individen utan att den är beroende på andras handlande och de interaktioner som sker. Vi kan agera utifrån fyra olika handlingar, mål- eller värderationellt, affektuellt eller traditionellt handlande. Målrationalt är som det låter – handlingen utförs för att aktören ska nå ett bestämt mål. Detta handlande beror på beteendet från omgivningen, individer i samhället och deras förväntningar vilket gör att den som handlar målrationalt använder sig av dessa förväntningar för att uppnå sina egna mål. Värderationellt handlande innebär att det är inte utkomsten av själva handlingen som ger mening utan själva agerandet i sig. Det kan innebära att aktören känner krav eller kall att utföra handlingarna, av plikt eller heder och liknande. Affektuell handling avser precis som den värderationella att det är handlingen i sig som är meningen med agerandet och inte resultatet men har snarare en känslomässig inriktning kopplat till hämnd eller njutning och liknande. Den sista av de fyra typerna är att utföra handlingar av tradition, något som vi brukar göra. Weber säger också att det är sällan som en social handling består bara av en av dessa fyra typer, utan är oftast en blandning.

En social handling omfattar flera individer som agerar utifrån de andras beteende skapar en social relation. Detta innebär att individerna utför sina handlingar beroende på hur de övriga agerar eller reagerar och anpassar sitt beteende. Innebörden i en social relation kan växla och ändra omfattning. Det går att komma överens och planera en social relation och därigenom avtala om framtida beteende och sociala handlingar. Detta leder till att man agerar målrationalt för att hålla överenskommelsen.

⁶⁸ Weber, 1983, s 3

I Webers definitioner tolkar vi in att de målrationala handlingarna förefaller att vara mer egoistiska och att individen använder förväntningar och beteenden för att nå sina egna mål. De värderationella tycks dra åt det altruistiska hållet och exemplifieras ofta genom att vara etiska eller religiösa vilket i vår tolkning innebär att individer handlar utifrån en förväntan och andras beteende att verka för den grupp som individen ingår i.

4.6 Litteraturkritik

Relevansen i de artiklar och den litteratur som vi har använt oss av bedömer vi är hög. I vår inledande litteratursökning inför denna studie så använde vi oss av sökord som altruism, egoism, motivation samt välgörenhet. De artiklar som vi sökt fram och läste igenom varierade avseende undersökt grupp och olika teoretiska perspektiv. De vi har valt som grund för att försöka förstå det resultat vi har fått fram anser vi är relevanta men inte identiska till det arbete som vi utför. Artiklarna och avhandlingarna är moderna och återfinns inom området altruism och motivation. Litteraturens ålder varierar mer men eftersom det finns moderna artiklar om dessa teorier, som SDT, och en färsk avhandling anser vi att det är rimligt att fortfarande använda denna litteratur.

4.7 Summering

I detta kapitel har vi förklarat de begrepp vi kommer att använda oss av för att tolka resultatet vi har fått fram i vår undersökning.

Begreppen altruism och egoism har vi lärt kan ses som varsin ände på en skala och varandras motpoler. Att agera altruistiskt eller egoistiskt beror på i vilket sammanhang vi befinner oss och hur vi påverkas och påverkar vår omgivning. Det finns bidragande faktorer enligt tidigare beskrivning i teorikapitlet som påverkar varför vi agerar utifrån en altruistisk eller egoistisk motivation. Vi definierar begreppen som att altruism och egoism är varandras motpoler. Handlingarna vi utför för att hjälpa andra kan vara helt osjälviska. Eller att syftet med handlingen är att jag själv ska uppnå något, alltså självisk. Vi tror också att det är en glidande skala mellan osjälvisk och självisk. Därför har vi valt dessa teorier, de hjälper oss att förstå hur vi kan betrakta medlemskapet i en ideell förening utifrån att agera osjälviskt eller själviskt, vilket vi menar med altruism och egoism. Är de medlemmar för att det ger dem något som individer eller för att de vill vara med och hjälpa andra, utan krav på egen vinning?

5 Resultat

I detta kapitel presenteras studiens resultat. Vi använder oss av tidigare beskrivna gruppindelningar för att kunna se om det finns något samband mellan olika faktorer. Resultatet presenteras med hjälp av tabeller och citat.

5.1 Inledning

Vi fick in 106 svar av bedömt 180 möjliga svar. Svarsfrekvens är 59%. Det finns en del internt bortfall vilket vi har hanterat för varje enskild fråga. Enkätfrågor och frekvenstabeller är bilagda rapporten. (Sid II och III-V).

Vi har utgått från de index vi skapade utifrån altruism och egoism och hanterat dessa för respektive gruppindelning. Ett värde för en respondent kan vara mellan 8-40. Har respondenten svarat ”instämmer inte alls” på alla blir denne respondents värde 8. Har man däremot svarat ”instämmer helt” på alla blir värdet 40. Har man inte besvarat alla frågor i ett index har vi värderat varje respondent individuellt för att se hurvvida olika svar skulle ge en inplacering i en annan klass. Har det inte haft någon påverkan så är respondenten med, men är borträknad om vi inte säkert kan veta vilken grupp som respondenten kunde hamna i. På så vis har vi placerat in alla respondenter i respektive gruppering nedan. Vi kan härmed se om det går att avgöra om motivationen till att vara med i Y-klubben är antingen altruistisk eller egoistisk. Därefter beskrivs resultaten från olika särskilda frågor, blandat med citat från fritextfrågorna.

5.2 Sammanställning resultat

5.2.1 Levnadsår

Våra respondenters ålder varierar mellan 32 år till 89 år. Medelåldern är 64,4 år och medianen är 65 år. Detta tillsammans med att 65 är pensionsålder gör att vi väljer brytpunkten för vår gruppindelning till 65 år.

Vår hypotes gällande levnadsålder formuleras:

Medlemmar som är 65 år och äldre har starkare altruistiska motiv till sitt medlemskap än medlemmar som är under 65 år

5.2.1.1 Altruistiskt index

Figur 1, A-index, ålder (n=97)

Index	8	9-16	17-24	25-32	33-40	Summa	Chi-två
Ålder 32-64							
Antal	0	1	0	17	34	52	1,87
Frekvens	0%	1,9%	0%	32,7%	65,4%		
Ålder 65-89							
Antal	0	0	0	7	38	45	2,20
Frekvens	0%	0%	0%	15,6%	84,4%		
Summa	0	1	0	24	72	97	

För denna gruppindelning går det inte statistiskt att säkerställa någon skillnad beroende på levnadsålder och altruism. Vi kan alltså inte säga att vår hypotes är sann. Det vi ser i tabellen visar att för vårt urval finns det en skillnad på 20%-enheter mellan åldersgrupperna för ”instämmer helt” vilket vi anser vara en indikation att de som är äldre i Y-klubben är mer altruistiska.

5.2.1.2 Egoistiskt index

Figur 2, E-index, ålder (n=97)

Index	8	9-16	17-24	25-32	33-40	Summa	Chi-två
Ålder 32-64							
Antal	0	0	6	37	7	50	0,17
Frekvens	0%	2,0%	11,8%	72,5%	13,7%		
Ålder 65-89							
Antal	0	0	8	32	7	47	0,16
Frekvens	0%	0%	17,8%	71,1%	15,6%		
Summa	0	0	14	69	14	97	

För denna indelning går det inte att säkerställa att det finns skillnad beroende på ålder och egoism. Vi kan inte heller här säga att vår hypotes går att vederlägga statistiskt. Det är liknande värden grupperna emellan. Vi ser inte att det finns några skillnader avseende egoistiska motiv till att vara engagerad i Y-klubben.

5.2.1.3 Särskilda frågor

För att kunna se vilka faktorer som det finns störst skillnader för har vi tittat på några enskilda frågor ur enkäten. Det visar att det är viktigare för de äldre att vara med i Y-klubben och att det är något viktigare att kunna påverka vilka projekt som väljs ut. De äldre känner sig mer utvalda som medlemmar men de yngre känner sig mer betydelsefulla när de hjälper än vad de äldre gör. Det är ingen skillnad avseende medlemskap för de sociala aktiviteterna skull. Resultatet för den yngre gruppen visar på att skillnaden inte är så stor mellan egoistiska skäl och altruistiska. Dock väger det över åt det altruistiska hållet. Mellan åldersgrupperna är det stor skillnad för den altruistiska motivationen, där den äldre gruppen har över 85% för index 33-40 medan den yngre kommer upp i 65,4%. Vi anser att den äldre gruppen har större altruistisk motivation till sitt medlemskap i Y-klubben än den yngre.

5.2.1.4 Summering levnadsår

Det går inte att statistiskt säkerställa att vårt resultat gällande levnadsår beror på att det finns skillnader och inte på slumpen. När vi analyserar det data vi har med hjälp av frekvenstabellerna kan vi redogöra för faktorer där det finns olikheter mellan de äldre och de yngre. Vidare så stärker oss några av de citat som respondenterna uppgivit i fritextfälten i vår tro, att de äldre har mer altruistiska motiv än de yngre.

”Viktigt att stå upp för kvinnor i världen genom värderingar och egen handling i dagliga livet” (70 år)

”Klubbens samhällsengagemang och mål viktiga. Uppskattar gemenskapen!” (74 år)

5.2.2 Medlemsår

Våra respondenters medlemsår varierar mellan 0,5 år till 43 år. Medellängden är 15,7 år och medianen är 14 år. Detta medför att vi väljer brytpunkten för vår gruppindelning till 15 år. Det kan tyckas vara en mindre skillnad mellan gruppindelning för levnadsålder och medlemsår, för att kunna ha varit med länge så är det troligt att man är lite äldre. Vi kan ändå se skillnader och det finns 53-åringar som varit med i över över 15 år och 70-åringar som varit med i tre år.

Vår hypotes gällande levnadsålder formuleras: Medlemmar som har varit med i Y-klubben en längre tid har starkare altruistiska motiv till sitt medlemskap än de som inte har varit med lika länge

5.2.2.1 Altruistiskt index

Figur 3, A-index, medlemsår (n=101)

Index	8	9-16	17-24	25-32	33-40	Summa	Chi-två
Medlemsår 0,5-14							
Antal	0	1	0	17	35	53	1,05
Frekvens	0%	2,0%	0%	32%	66%		
Medlemsår 15-43							
Antal	0	0	0	9	39	48	1,2
Frekvens	0%	0%	0%	19%	81%		
Summa	0	1	0	26	74	101	

För denna indelning finns det inget statistiskt belägg för att det skulle vara skillnad mellan grupperna. Vi kan inte säga att vår hypotes är sann. När det gäller frekvensen för index 33-40 noterar vi att det skiljer 15%-enheter mellan grupperna vilket vi anser visar att de som har varit med längre i Y-klubben har mer altruistiskt motiv till sitt medlemskap.

5.2.2.2 Egoistiskt index

Figur 4, E-index, medlemsår (n=102)

Index	8	9-16	17-24	25-32	33-40	Summa	Chi-två
Medlemsår 0,5-14							
Antal	0	1	8	38	5	52	0,94
Frekvens	0%	1,9%	15%	73,1%	9,6%		
Medlemsår 15-43							
Antal	0	0	10	31	9	50	0,95
Frekvens	0%	0%	20%	62%	18%		
Summa	0	1	0	26	74	102	

Vad gäller antal medlemsår ser vi ingen större skillnad mellan grupperna avseende egoistiska motiv till medlemskapet. Adderar vi ihop frekvenstalen för ”instämmer nästan helt” och ”instämmer helt” blir det 82,7% samt 80,0%, vilket vi anser visar att

grupperna är homogena i detta avseende. Vi kan inte statistiskt påvisa att vår hypotes om att ett längre medlemskap gör att man har mer altruistiska motiv är sann utan detta resultat kan bero på slumpen.

5.2.2.3 Särskilda frågor

Vilka faktorer som påverkar medlemmarna i respektive grupp förklaras genom att beakta de enskilda frågorna i enkäten. Vårt empiriska material visar att en fråga som har stor skillnad är hur viktigt det är att vara med i Y-klubben. Den gruppen som varit medlemmar längst har klart högre frekvens som svarat ”instämmer helt”. Det skiljer 38%-enheter för denna fråga. Den grupp med kortast medlemstid prioriterar inte bort andra aktiviteter lika mycket som den andra gruppen. De som varit med längre känner sig oftare tvungna att delta i möten. Grupperna tycker lika om att de får bra information om vad klubben utrettar. Gruppen med längst medlemskap tycker att det är viktigare att påverka projekt än den andra gruppen och känner sig mer engagerade. Faktorerna för medlemsår skiljer sig åt. Utifrån ovanstående är det fortfarande övervägande på den altruistiska skalan men det finns en viss grad av egoistiska motiv som också påverkar deras vilja att vara medlemmar.

Flera respondenter uttrycker i fritextsvaren åsikter för att arbeta med altruistiska motiv, såsom:

”För mig har flickors och kvinnors rätt till utbildning och ett bra liv varit drivkraften för mitt engagemang”. (79 år)

”Utbildning! – stöd framför allt till flickor/kvinnor” (63 år)

5.2.2.4 Summering för resultat gällande medlemsår

Resultatet visar att den lilla skillnad som finns grupperna emellan är att de som har varit medlemmar kortast tid har något lägre egoistiskt värde än den andra gruppen. I övrigt så är det jämförbara värden avseende altruism. De enskilda frågorna visar på att det är en övervikt för gruppen som varit med längst att de har större engagemang och prioriterar Y-klubbens verksamhet men ibland är det av plikt.

5.2.3 Närområdesengagemang

Den här indelningen valde vi när vi hade börjat sammanställa resultatet därför att vi undrade varför några medlemmar i en ideell förening inte tyckte det var viktigt att engagera sig lokalt. Frågan vi har utgått ifrån är ”Jag känner mig engagerad i projekt som hjälper kvinnor i min kommun” (fråga 6) och hur respondenterna har besvarat den. Gruppindelningen är gjord utifrån de som svarat ”instämmer inte alls” – ”varken/eller” (alltså 1-3) i en grupp och sen de som svarat ”instämmer nästan helt” – ”instämmer helt” (4-5) i den andra.

Vår hypotes gällande levnadsålder formuleras:

Medlemmar som inte har något engagemang för verksamhet i det geografiska närområdet har starkare egoistiska motiv till sitt medlemskap än övriga medlemmar

5.2.3.1 Altruistiskt index

Figur 5, A-index, engagemang (n=103)

Index	8	9-16	17-24	25-32	33-40	Summa	Chi-två
Svarat 1-3							
Antal	0	1	1	21	23	46	10,9
Frekvens	0%	2,2%	2,2%	45,7%	50,0%		
Svarat 4-5							
Antal	0	0	0	6	51	57	7,9
Frekvens	0%	0%	0%	10,5%	89,5%		
Summa	0	1	1	27	74	103	

Detta resultat är statistiskt säkerställt då uträkning enligt chi-två visar att våra data är högre än kritiskt värde (7,81) för signifikansnivån 0,05. Vi kan alltså säga att för gruppen som svarat 1-3 på frågan om närområdesengagemang finns det en hög grad av altruism. Då vår hypotes var formulerad utifrån det egoistiska perspektivet så kan vi inte vederlägga eller förkasta hypotesen endast utifrån detta altruistiska resultat.

5.2.3.2 Egoistiskt index

Figur 6, E-index, engagemang (n=103)

Index	8	9-16	17-24	25-32	33-40	Summa	Chi-två
Svarat 1-3							
Antal	0	1	15	27	2	45	9,1
Frekvens	0%	2,2%	33,3%	60,0%	4,4%		
Svarat 4-5							
Antal	0	0	4	42	12	58	7,33
Frekvens	0%	0%	6,9%	72,4%	20,7%		
Summa	0	1	19	69	14	103	

Vad gäller egoistiskt index så kan vi säga att det statistiskt finns en skillnad för den grupp som har svarat 1-3 på frågan om engagemang i närområdet att de är mer egoistiska. Vi kan förkasta vår nollhypotes och vederlägga att det finns ett högre egoistiskt motiv för en grupp som har lägre engagemang gällande att hjälpa i närområdet. Vad gäller den andra gruppen så ligger chi-två värdet nära det kritiska värdet (7,81) för tre frihetsgrader och signifikans 0.05. Det finns övervägande resultat enligt frekvenstabellen för att vara egoistiskt motiverad i denna grupp också. Ett citat från en av medlemmarna beskriver att de anser att det finns en hel del utöver att hjälpa andra som medför att de är medlemmar i Y-klubben.

”Ett trevligt sätt att få kunskap om andra verksamheter, aktiviteter, som jag annars inte skulle komma i kontakt med” (67år)

5.2.3.3 Särskilda frågor

När vi fördjupade oss i frekvenstabellen för enskilda frågor så såg vi att det var klart högre frekvenser när det gällde ”engagemangfrågorna” för den grupp som svarat att de var engagerade i de projekt som hjälper kvinnor i deras egen kommun. De känner sig mer engagerade, de kan tänka sig att engagera sig ännu mer och tycker att det är viktigare att kunna påverka projekt än den andra gruppen. Vad gäller ”engagera sig mer” så har vi statistiskt vederlagt med hjälp av chi-två att det förhåller sig så att kvinnor som är mer villiga att hjälpa inom sitt närområde visar att de har ett högre engagemang för alla områden som vi ställt frågor om.

5.2.3.4 Summering

Gruppen som har svarat 1-3 känner sig inte lika engagerad som den andra gruppen, i alla frågor som rör engagemang. Det finns även skillnader för frågan om de anser att de kan uppnå personliga mål där den ”oengagerade” gruppen inte når personliga mål i samma utsträckning. Vidare känner gruppen inte att de kan bidra med kunskap i samma utsträckning eller att utveckla kontakter som gruppen med högre engagemang. Gruppen som svarat varken/eller och lägre på projekt anser inte att Y-klubben är lika viktig som den andra gruppen. Båda grupperna att det är viktigt att hjälpa kvinnor och flickor i världen men den ”engagerade” gruppen tycker att det är än viktigare.

5.3 Summering

De frågor vi ställer i denna studie handlar om vilka anledningar som kan finnas för att vilja vara medlem i Y-klubben. Syftet med vår undersökning är att undersöka varför människor engagerar sig i en ideell organisation och vårt resultat ger oss svar på detta. Det mest framträdande resultatet är att medlemmarna tycker att det är viktigt att Y-klubben är opolitisk och att de vill hjälpa kvinnor och barn världen. Alltså är det altruistiska motivet starkt. Det finns skillnader i de olika grupperna vi har undersökt. Dessa skillnader handlar om mer eller mindre egoistiska motiv som att en grupp inte känner att de kan uppnå personliga mål på samma sätt som andra grupper. De som har varit med länge vill i större utsträckning än andra påverka vilka projekt de arbetar med. De som är äldre anser att den sociala sammanhållningen är viktig. Vi har lyckats med att statistiskt vederlägga en av våra hypoteser, men dock inte övriga två. Här har vi använt oss av resultatet utifrån svarsfrekvens för att jämföra olika grupperingar inom just denna Y-klubb. Nedan följer ett citat från en av medlemmarna som i stort beskriver vad vi anser att vi har kommit fram till.

”Det är en kombination med det sociala gemenskapen i klubben lokalt, nationellt och internationellt som är fantastisk och det vi faktiskt utför i Y-klubben som gör att jag dels gör nytta men också berikar mig själv. Helt fantastiskt också helt upp till mig att ta för mig så mycket jag vill.”(55 år)

6 Analys och diskussion

I detta kapitel analyserar och tolkar vi resultatet med hjälp av valda teoretiska begrepp som analysinstrument.

6.1 Inledning

Vad är det som gör att medlemmarna vill vara med i Y-klubben? Vi har ställt olika frågor till dem utifrån altruistiskt och egoistiskt perspektiv. Våra erfarenheter från egna medlemskap i föreningar har till stor del handlat om gemenskap och att ha något att göra. Själva aktiviteten som föreningen har sysslat med har varit mindre viktig, men ändå orsaken till att möten har genomförts. Det har varit viktigt för oss i vårt föreningsliv att ha ett gemensamt mål i gruppen men de egoistiska skälen har vägt tungt. Vi trodde inte att resultaten skulle vara så starka för de altruistiska motiven som vår studie visar utifrån våra egna erfarenheter. Alla grupper har svarat samstämmigt om att de tycker att det är viktigt att hjälpa kvinnor och barn. Att vilja vara med i en ideell förening, utan att det finns någon monetär belöning kan förklaras med hjälp av Webers definition av värderationella handlingar⁶⁹. Det är en särskild interaktion mellan människor som delar en uppgift utan att få någon ekonomisk ersättning eller dylikt för det. Utifrån detta skulle vi kunna nöja oss med att säga att faktorn för att vilja vara med i Y-klubben är att det är en särskild gemenskap mellan medlemmarna då de delar samma intressen. Andersson och Bergelin⁷⁰ har beskrivit att hur vi väljer vilken välgörenhet vi vill arbeta med beror mycket på socialisationsprocessen. Vi anser dock att utifrån vårt resultat att det går att hitta andra förhållanden i de olika grupperna som kan förklara varför de är medlemmar. Det finns skillnader beroende på hur länge de har varit medlemmar och hur gamla de är. Detta kommer att presenteras vidare i detta kapitel.

6.2 Levnadsålder

Jämför vi de två åldersgrupperna gällande indexet för altruism ser vi att det är en skillnad då den äldre gruppen har 20%-enheter högre värde för kategorin ”instämmer helt”. (index 33-40, se tabell). Vi trodde att den yngre gruppen värderade möjligheten

⁶⁹ Weber, 1983

⁷⁰ Andersson & Bergelin, 2006

att som exempel utveckla kontakter högre än den äldre gruppen. Vi antog att de kunde dra nytta av sina nya kontakter i sin yrkesroll. Resultatet stämde överens med vårt antagande. Ett altruistiskt agerande att frivilligt hjälpa någon utan krav på motprestation kan få andra effekter i våra liv⁷¹. Det kan t.ex. leda till en bättre karriär eller ett större socialt nätverk även om det inte var avsikten från början. Erlandsson⁷² skriver att personer gärna vill hjälpa närmare hemområdet än längre bort. SDT⁷³ anger graden av motivation innefattande hur mycket individen själv får vara med och påverka aktiviteten som ska utföras. I vårt resultat kan vi utläsa att båda grupperna tycker att det är intressanta föredrag men då den äldre gruppen tycker att det är viktigare att påverka projekt kan vi enligt SDT säga att deras motivation till medlemskap är högre. Genom denna påverkan kan de skapa kontroll enligt Durkheim⁷⁴ och nå dit de vill utifrån sina anspråk. Detta kan vara mer eller mindre internaliserat i Y-klubben men ju äldre man är desto mer engagemang, desto mer påverkan och desto mer kontroll. Begreppet ”When times why”⁷⁵ innebär att vi hellre hjälper någon person vi känner igen eller kan känna igen oss själva i. För dessa båda grupper oavsett ålder är det mer viktigt att hjälpa kvinnor och barn i världen än att engagera sig i närområdet. För vår undersökta grupp kan vi se att Erlandssons teori inte stämmer fullt ut om att vi blir mer angelägna att hjälpa någon vi vet mer om än en grupp människor långt borta. Däremot finns det en poäng för vår undersökta klubb som innebär att människor har lättare att sympatisera med andra när behovet är större. Det kan vi tolka som att när Y-klubben genomför projekt i närområdet är de av mindre slag medan när de gör ett projekt ut i världen så hjälper de fler i större nöd än här hemma. Detta medför att motivationen till att hjälpa är större och de engagerar sig mer, vilket vårt resultat visade på. Vad resultatet säger oss tillsammans med Okun & Michael⁷⁶ är att ju äldre man är desto mer altruistiska skäl för medlemskap finns där.

6.3 Medlemsår

Den här området valde vi för att det var intressant att se om det skiljer något för de som inte varit med så länge mot de som varit med en längre tid avseende deras motivation för sitt medlemskap i Y-klubben. Vi tror att om man har varit med länge är man väl

⁷¹ Jeffries, 1998

⁷² Erlandsson, 2014

⁷³ Deci & Ryan, 1985

⁷⁴ Durkheim, 2004

⁷⁵ Erlandsson, 2014

⁷⁶ Okun & Michael, 2006

internaliserad med gruppen, känner samhörighet och har ett genuint engagemang för välgörenhet. Å andra sidan kan det också vara så att man är med av gammal vana. De kanske inte orkar säga upp sitt medlemskap eller hellre vill vara någon annanstans.

Välgörenhet definieras enligt Erlandsson⁷⁷ som ”en medveten donation av pengar eller andra konkreta resurser till en organisation för att gynna andra som donatorn inte har någon personlig kontakt med och utan att det sker någon konkret personlig vinning för donatorn själv”. En av de frågor som rör välgörenhet är ”jag känner att det är viktigt att hjälpa kvinnor och barn i världen”. Denna fråga fick tillsammans med önskan att Y-klubben är opolitisk högst värde av båda grupperna utifrån medlemslängd. Det saknade alltså betydelse för hur länge de varit medlemmar för utfallet på denna fråga. Vi anser att dessa medlemmar som har svarat på enkäten har ett genuint intresse av att vara med i Y-klubben. De skriver i sina fritextsvar mycket positiva omdömen om Y-klubbens verksamhet och mål och att hjälpverksamheten avgörande för att vara medlem. Här tycks målet, att hjälpa andra, vara själva värdet för medlemmarna, alltså ett målrationellt handlande. Dock visar övriga enkätsvar att det är en blandning mellan mål- och värderationella handlingar, och även ibland traditionella handlingar. Det senare anser vi vara de gånger de går på möten för att de känner sig tvungna. Det är som Weber⁷⁸ beskriver, svårt att se en enda typ i varje handling utan det är en blandning. Dessa uttalanden tyder på ett altruistiskt synsätt genom att de enligt Jeffries⁷⁹ frivilligt agerar för att hjälpa andra utan annan anledning än att hjälpa. Vi anser att medlemmarna internaliseras in i Y-klubben och att de får gemensamma värderingar ju längre de är medlemmar tillsammans. Det vi inte vet utifrån vår studie är om det är någon som har slutat och av vilken anledning. De som stannar kvar i Y-klubben är de som anser att klubben tillför dem något. Vi anser att den gruppen med fler medlemsår har ett mer altruistiskt motiv för sitt medlemskap än den med färre år.

6.4 Närområdesengagemang

Vi gjorde ett antagande om att det var mer motiverande att hjälpa i närområdet utifrån Erlandssons teori⁸⁰ om ”when times why”. Här hittade vi en grupp som inte följde det mönstret. Vi anser att denna grups resultat är mest intressant på grund av att de inte var fullt så altruistiska i sin motivation. Enligt Erlandsson så ökar viljan att hjälpa ju mer vi vet om vem vi hjälper och hur nära det är. Det finns också skillnader i vår undersökning

⁷⁷ Erlandsson, 2014

⁷⁸ Weber, 1983

⁷⁹ Jeffries, 1998

⁸⁰ Erlandsson, 2014

mot vad Erlandsson beskriver som en hjälpeffekt avseende att vi hellre hjälper någon i närområdet än någon person långt borta. Där stämmer inte Erlandssons teori om att vi hellre hjälper någon i vår närhet än någon långt borta.

SDT⁸¹ visar att när vi kan vara med och påverka så ökar motivationen och om vi kan bidra med kunskap så är det också en positiv faktor till en högre motivation. Gruppen med lägre närområdesengagemang har ett resultat som inte pekar på att de i högre grad anser att de kan bidra med kunskap. De har inte i samma utsträckning som den andra gruppen en önskan att engagera sig mer. Vi tolkar resultatet som att den här gruppen har en lägre grad av motivation till att arbeta med välgörenhet än den andra gruppen. Vidare anser vi att resultatet visar att de är med i Y-klubben för den sociala verksamhetens skull samtidigt som de vill hjälpa kvinnor i världen. Jeffries⁸² teori medger att det också kan finns egoistiska anledningar till att arbeta ideellt. Detta innebär i vår tolkning att det är målet som förenar individerna i Y-klubben, att hjälpa kvinnor och barn. Därefter skiljer sig faktorerna åt varför de är medlemmar beroende på vilken livssituation de har.

6.5 Summering

Vi tror att resultatet för medlemmarna i Y-klubben beror på att det är en hög medelålder och det är en homogen grupp av personer. Det är inte stora skillnader i vad de anser och vi har använt vårt resultat för att urskilja nyanser med hjälp av olika analysmetoder samt teoretiska begrepp. De är stolta över att vara medlemmar i denna klubb. De kan vara med och påverka möjligheterna till ett bättre liv för kvinnor och barn i världen. De ser medlemskapet som en möjlighet att göra skillnad.

När vi betraktar resultatet syns att skillnaderna mellan altruism och egoism är lika stora för gruppen som är över 65 år samt de som är engagerade i närområdet. Artiklarna vi har läst beskriver att ju äldre man är desto mer motiveras man av altruistiska skäl än egoistiska. Fyra av fem i Y-klubben uttrycker starkt att de är medlemmar därför att de vill hjälpa andra. Det syns både med deras egna ord i fritextsvaren samt genom att de svarar ”instämmer helt” på våra frågor.

⁸¹ Deci & Ryan, 1985

⁸² Jeffries, 1998

Vi anser att vi med detta analysarbete har kunnat besvara våra frågor enligt nedan:

Varför väljer medlemmar att vara med i Y-klubben? Går det att identifiera skillnader, och vilka dessa är avseende altruistiska eller egoistiska motiv beroende på:

- hur länge man har varit medlem
- ålder
- hur långt det geografiska avståndet är till den man hjälper

Därigenom har vi uppnått syftet med denna studie, som är att undersöka varför människor engagerar sig i en ideell organisation. Förutom vår hypotes gällande egoism och närområdesengagemang så är vårt resultat inte statistiskt säkerställt och därmed anser vi att vårt resultat gäller endast Y-klubben och denna undersökning.

7 Slutsats

Vi inledde detta arbete med att undra över hur accepterat det är att vilja hjälpa andra människor som har det svårt. Vilka sätt är accepterade i samhället? Vi har undersökt en grupp där kvinnor väljer att vara medlemmar under decennier. Här spelar inte trender i samhället så stor roll utan det är en långsiktig önskan om att hjälpa och att vara i en grupp där man trivs. Vår slutsats om varför kvinnorna är med i Y-klubben är att de vill hjälpa andra ”kvinnor och barn”. De känner sympati och kan identifiera sig med andra kvinnor och flickor och har en önskan om att hjälpa dessa människor till ett bättre liv. De hjälper på så sätt med hjärtat och hjärnan enligt Erlandssons⁸³ teori. Jeffries⁸⁴ skriver att det också kan finnas egoistiska anledningar till att arbeta ideellt innebär för vår tolkning att det är målet som förenar individerna i Y-klubben och inte de sociala aktiviteterna. Utöver att alla vill hjälpa kvinnor och barn så kan vi se skillnader utifrån de frågor vi ställde i början av studien. Frågorna besvaras med att:

- De äldre har en önskan om att hjälpa andra utan att tjäna på det för egen del.
- För de som har varit med länge är den sociala sammanhållningen viktig samt att få vara med och påverka vilka projekt som ska genomföras.
- För de som svarat ”instämmer inte alls” – ”varken/eller” på frågan om de anser det är viktigt att hjälpa i närområdet är den största skillnaden att de inte känner samma engagemang i andra frågor heller.

I och med detta anser vi att vi har uppnått syftet med studien, vi har undersökt och funnit av vilka anledningar medlemmarna är med i Y-klubben, även att vi tror att vi har fått svar av de som är mest engagerade i Y-klubbens verksamhet. Vårt bidrag till den sammanlagda forskningen innebär att vi kan för ålder och hur många medlemsår man har understryka att personerna väljer område utifrån intresse och sen bygger en social samvaro runt detta intresse. Den sociala samvaron skapar tillhörighetskänsla och kvinnorna känner stolthet över det som uträttas. Vad gäller vår tredje hypotes om att hjälpa i närområdet anser vi att vi har hittat en skillnad jämte den forskning vi har studerat och att resultatet inte kan förklaras endast med att man vill hjälpa kvinnor och barn, utan det finns mer i detta fält som vi inte har undersökt.

⁸³ Erlandsson, 2014

⁸⁴ Jeffries, 1998

Skulle vi rekommendera Y-klubben något särskilt gällande rekrytering av nya medlemmar så är det att ställa frågan om hur de ser på att hjälpa kvinnor och barn i sin egen kommun. Svarar individen då – ”självklart”, har Y-klubben förmodligen en medlem för livet och med stort engagemang och hjärta för dessa frågor.

Utifrån det vi lärt oss genom detta arbete så vill vi föreslå en totalundersökning för Y-klubben, eller liknande klubbar. Det vore även intressant att jämföra Sveriges Y-klubbar med övriga världen.

Referenser

Litteratur

Ahrne, G & Boström, & Forssell, A (2004). *2 Meningen med föreningen*. Kapitel i *Den organiserade frivilligheten*. Lund; Liber

Bryman, A (2014), *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber

Deci, E L & Ryan, R M (1985), *Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behaviour*. New York: Plenum Press

Durkheim, E. (2004). *Självmordet*. Lund; Argos

Ejlertsson, G (2011), *Enkäten i praktiken*. Lund: Studentlitteratur

Halvorsen, K (2009). *Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö; Studentlitteratur

Rubin, L (2000). *Engagemang i Lutherhjälpen Studier av motiv och drivkrafter hos frivilligt aktiva*. Lund; Studentlitteratur

Sörqvist, L (2012). *Kundtillfredsställelse och kundmätningar*. Malmö; Studentlitteratur

Weber, M. (1983). *Ekonomi och samhälle, förståelsesociologins grunder 1*. Lund; Argos

Artiklar

Andersson, I & Bergelin T. (2006). *Given och eder skall varda givet*. C/D-uppsats, Luleå Tekniska universitet.

Erlandsson, A (2014). *Underlying psychological mechanisms of helping effects: examining the when x why of charitable giving*. Avhandling Lunds universitet.

Guay, F & Vallerand, R J & Blanchard C, (2000), On the Assessment of Situational Intrinsic and Extrinsic Motivation: The Situational Motivation Scale. *Motivation and Emotion, vol24*

Jeffries, V (1998) Virtue and the altruistic personality. *Sociological perspectives*. Vol 41 no 1 s151-166

Lockstone-Binney, L & Holmes, K & Smith, K & Baum, T (2010). Volunteers and volunteering in leisure: social science perspectives. *Leisure Studies*. 29:4, s435-455

Okun, M A & Michael, J. (2006). Sense of community and being a volunteer among the young-old. *Journal of applied gerontology* – Vol25, No2 s173-188

Oostlander, J & Güntert, S T & v Schie, S & Wehner T (2014). Leadership and Volunteer Motivation: A Study Using Self-Determination Theory. *Non-profit and Voluntary Sector Quarterly*. Vol 43(5) 869-889

Wallén Eriksson, J (2013). *Motivation till ideellt arbete inom olika idrottsföreningar*. C-uppsats, Mittuniversitetet.

Wilson, J & Musick, M. (1999). The effects of volunteering on the volunteer. *Law and contemporary problems*, 62 (4) s141-168

Internetkällor

Dagens nyheter, www.dn.se (Läst 2015-01-14)

<http://corren.se/nyheter/mjolby-boxholm-odeshog/kyrkoherde-om-tiggarlaget-7594206.aspx> (läst 2014-12-15)

http://www.ideelltarbete.se/vad_ar.html (Läst 2015-05-17)

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/motivation>, (Läst 2015-05-17)

http://sv.wikipedia.org/wiki/Self_Determination_Theory (Läst 2015-04-18)

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/valgorenhet> (Läst 2015-05-17)

www.surveymonkey.com

http://www.scb.se/statistik/_publikationer/ov9999_2000i02_br_x97%C3%96p9701.pdf
(Läst 2015-05-17)

www.codex.vr.se, (Läst 2015-05-23)

www.givingpeople.se (läst 2015-08-05)

Figurförteckning

Figur 1, A-index, ålder (n=97)	32
Figur 2, E-index, ålder (n=97)	32
Figur 3, A-index, medlemsår (n=101)	34
Figur 4, E-index, medlemsår (n=102)	34
Figur 5, A-index, engagemang (n=103)	36
Figur 6, E-index, engagemang (n=103)	37

Bilaga till C-uppsats: "Varför är man med i Y-klubben?"

Följebrev

Hej!

Undertecknade Gunilla Pettersson och Ulrika Jonsson läser programmet Ledarskap och Organisation vid Linnéuniversitetet i Växjö. Vi ska under våren 2015 skriva en uppsats som handlar om motivation och drivkrafter till att arbeta ideellt. Vi har fått ett godkännande av presidenten i Y-klubben att undersöka detta genom att lämna ut en enkät till klubbens medlemmar. Då Y-klubben är en klubb som arbetar ideellt känns det som att just ditt deltagande kan ge oss svar på våra funderingar.

Vi följer Vetenskapsrådet forskningsetiska principer för vår undersökning. Det innebär bland annat att det är helt frivilligt att svara och **svaren kommer att behandlas konfidentiellt**. De som mailar in sina svar kommer inte att kunna vara anonyma men svaren kommer att behandlas konfidentiellt utan att vi namnger vem som svarat vad. De insamlade uppgifterna kommer vi att använda oss av som ett statistiskt underlag för vår kursuppgift. Svaren kommer sedan att makuleras. Vi anser att ni som svarar samtycker till att delta i vår undersökning men det är som sagt helt frivilligt.

Vi kommer att redovisa vår uppsats för Y-klubben under hösten enligt ett önskemål från klubbens president. Vi är tacksamma om alla vill ta sig tid att svara då kvaliteten på resultatet är beroende av den enskildes svar.

Svaren behöver vi ha senast den 10 augusti 2015.

Vid frågor om enkäten kan ni vända er till Gunilla Pettersson gjp@hotmail.se

Tack på förhand för din medverkan!

Mjölby den 5 juni 2015

Gunilla Pettersson

Ulrika Jonsson

Enkätfrågor

- A Hur länge har du varit med i Y-klubben?
- B Hur gammal är du?
- C Hur många personer (utöver du själv) bor i ditt hushåll?
- D Har du föreslagit någon som medlem i Y-klubben?
- E Är du med i andra föreningar?
- F Jag har haft egna förslag på hjälpprojekt som har diskuterats i klubben
- G Jag har föreslagit föredragshållare till klubbens träffar
- H Jag har haft egna förslag på aktiviteter (tex utflykter) som klubben kan göra
- I Finns det någon övrig information som du vill delge gällande ditt medlemskap i Y-klubben?

1 Det är viktigt att klubben är opolitisk	Altruistisk
2 Jag känner att det är viktigt att hjälpa kvinnor och barn i världen	Altruistisk
3 Jag tycker att det är viktigt att påverka vilka projekt som klubben stödjer	Altruistisk
4 Jag känner mig engagerad i min lokala klubbs hjälpprojekt	Altruistisk
5 Jag kan tänka mig att engagera mig mer i klubbens aktiviteter	Altruistisk
6 Jag känner mig engagerad i projekt som hjälper kvinnor i min kommun	Altruistisk
7 Jag känner att jag får bra information om vad klubben uträttar	Altruistisk
8 Det är intressanta föredrag vid månadsträffarna	Altruistisk
9 Jag har möjlighet att utveckla kontakter	Egoistisk
10 Jag kan bidra med kunskap	Egoistisk
11 Jag känner mig betydelsefull när jag hjälper andra genom mitt medlemskap i klubben	Egoistisk
12 Jag kände mig utvald när jag blev medlem	Egoistisk
13 Den sociala gemenskapen i klubben är viktig för mig	Egoistisk
14 Jag känner att jag uppnår personliga mål med mitt medlemskap i Y-klubben	Egoistisk
15 Jag är med i klubben för de sociala aktiviteternas skull (tex modevisning)	Egoistisk
16 Ibland känner jag mig tvungen att delta vid en månadsträff	
17 Jag är med i klubben för att ha något att göra på fritiden	Egoistisk
18 Det är viktigt att klubben endast är för kvinnor	
19 Jag prioriterar bort andra aktiviteter för att delta i klubbens aktiviteter	
20 Det kändes svårt att säga nej när jag blev tillfrågad om medlemskap	
21 Det är viktigt för mig att vara med i Y-klubben	

Frekvenstabell för gruppen 32-64 år

Fråga	Värde					n
	1	2	3	4	5	
1	1 1,9%	2 3,8%	4 7,7%	6 11,5%	39 75,0%	52 99,9%
2	0 0,0%	1 1,9%	1 1,9%	13 25,0%	37 71,2%	52 100,0%
3	0 0,0%	1 2,0%	7 14,0%	18 36,0%	24 48,0%	50 100,0%
4	1 1,9%	2 3,8%	8 15,4%	15 28,9%	26 50,0%	52 100,0%
5	2 3,8%	3 5,8%	19 36,5%	20 38,5%	8 15,4%	52 100,0%
6	8 15,7%	5 9,8%	17 33,3%	13 25,5%	8 15,7%	51 100,0%
7	0 0,0%	1 1,9%	2 3,8%	14 26,9%	35 67,3%	52 99,9%
8	0 0,0%	1 1,9%	0 0,0%	30 57,8%	21 40,3%	52 100,0%
9	0 0,0%	1 1,9%	2 3,8%	25 48,1%	24 46,2%	52 100,0%
10	0 0,0%	1 1,9%	9 17,3%	25 48,1%	17 32,7%	52 100,0%
11	2 3,8%	3 5,8%	11 21,2%	16 30,8%	20 38,5%	52 100,1%
12	0 0,0%	6 11,5%	21 40,4%	16 30,8%	9 17,3%	52 100,0%
13	0 0,0%	4 7,7%	6 11,5%	26 50,0%	16 30,8%	52 100,0%
14	2 3,9%	4 7,8%	17 33,3%	24 47,1%	4 7,8%	51 99,9%
15	5 9,6%	12 23,1%	24 46,2%	8 15,4%	3 5,8%	52 100,1%
16	23 44,2%	15 28,8%	8 15,4%	6 11,5%	0 0,0%	52 99,9%
17	27 51,9%	10 19,2%	14 26,9%	1 1,9%	0 0,0%	52 99,9%
18	9 17,3%	1 1,9%	12 23,1%	17 32,3%	13 25,0%	52 99,6%
19	9 17,3%	5 9,6%	19 36,5%	19 36,5%	0 0,0%	52 99,9%
20	34 66,7%	11 21,6%	4 7,8%	2 3,9%	0 0,0%	51 100,0%
21	1 1,9%	2 3,8%	16 30,8%	20 38,5%	13 25,0%	52 100,0%

Frekvenstabell för gruppen 65-89 år

Fråga	Värde					n
	1	2	3	4	5	
1	0 0,0%	1 1,9%	1 1,9%	2 3,8%	49 92,5%	53 100,0%
2	0 0,0%	0 0,0%	1 1,9%	4 7,4%	49 90,7%	54 100,0%
3	0 0,0%	0 0,0%	5 9,4%	15 28,3%	33 62,3%	53 100,0%
4	1 2,0%	1 2,0%	8 15,7%	17 33,3%	24 47,1%	51 100,0%
5	0 0,0%	4 7,7%	23 44,2%	19 36,5%	6 11,5%	52 100,0%
6	1 2,0%	3 5,9%	13 25,5%	21 41,2%	13 25,5%	51 100,0%
7	1 1,9%	0 0,0%	0 0,0%	16 29,6%	37 68,5%	54 100,0%
8	0 0,0%	1 1,9%	5 9,4%	22 41,5%	25 47,2%	53 100,0%
9	2 3,8%	2 3,8%	9 17,0%	11 20,8%	29 54,7%	53 100,0%
10	1 2,0%	2 3,9%	8 15,7%	20 39,2%	20 39,2%	51 100,0%
11	0 0,0%	4 7,7%	17 32,7%	20 38,5%	11 21,2%	52 100,0%
12	2 3,8%	3 5,8%	13 25,0%	16 30,8%	18 34,6%	52 100,0%
13	0 0,0%	0 0,0%	12 22,6%	16 30,2%	25 47,2%	53 100,0%
14	1 2,0%	5 9,8%	19 37,3%	23 43,4%	3 5,7%	51 98,1%
15	11 20,8%	9 17,0%	22 41,5%	10 18,9%	1 1,9%	53 100,0%
16	21 40,4%	11 21,2%	13 25,0%	3 5,8%	4 7,7%	52 100,0%
17	41 77,4%	6 11,3%	3 5,7%	2 3,8%	1 1,9%	53 100,0%
18	6 11,3%	4 7,5%	10 18,9%	11 20,8%	22 41,5%	53 100,0%
19	10 18,9%	6 11,3%	18 34,0%	12 22,6%	7 13,2%	53 100,0%
20	36 69,2%	4 7,7%	9 17,3%	1 1,9%	2 3,8%	52 100,0%
21	0 0,0%	2 3,8%	10 19,2%	12 23,1%	28 53,8%	52 100,0%

Frekvenstabell för medlemslängd 0,5-14 år

Fråga	Värde					n=
	1	2	3	4	5	
1	0 0,0%	2 3,7%	2 3,7%	6 11,1%	44 81,5%	54 100,0%
2	0 0,0%	1 1,9%	1 1,9%	10 18,5%	42 77,8%	54 100,1%
3	0 0,0%	1 1,9%	8 15,4%	19 36,5%	24 46,2%	52 100,0%
4	1 1,9%	2 3,8%	10 19,2%	18 34,6%	21 40,3%	52 99,8%
5	1 1,9%	4 7,5%	21 39,6%	23 43,4%	4 7,5%	53 99,9%
6	8 15,4%	4 7,7%	16 30,8%	17 32,7%	7 13,5%	52 100,1%
7	0 0,0%	1 1,9%	2 3,7%	16 29,6%	35 64,8%	54 100,0%
8	0 0,0%	1 1,9%	0 0,0%	30 55,6%	23 42,6%	54 100,1%
9	0 0,0%	1 1,9%	4 7,5%	24 45,3%	24 45,3%	53 100,0%
10	1 1,9%	1 1,9%	9 17,0%	24 45,3%	18 34,0%	53 100,1%
11	1 1,9%	3 5,7%	14 26,4%	20 37,7%	15 28,3%	53 100,0%
12	0 0,0%	6 11,3%	22 41,5%	16 30,2%	9 17,0%	53 100,0%
13	0 0,0%	3 5,7%	10 18,9%	24 45,3%	16 30,2%	53 100,1%
14	0 0,0%	6 11,8%	18 35,3%	26 51,0%	1 1,9%	51 100,0%
15	6 11,3%	14 26,4%	26 49,1%	4 7,5%	3 5,7%	53 100,0%
16	23 43,3%	18 34,0%	8 15,1%	4 7,5%	0 0,0%	53 99,9%
17	33 62,3%	7 13,2%	13 24,5%	0 0,0%	0 0,0%	53 100,0%
18	10 18,9%	2 3,8%	12 22,6%	16 30,2%	13 24,5%	53 100,0%
19	12 22,6%	6 11,3%	22 41,5%	13 24,5%	0 0,0%	53 99,9%
20	34 65,4%	12 23,1%	5 9,6%	1 1,9%	0 0,0%	52 100,0%
21	1 1,9%	3 5,7%	20 37,7%	18 34,0%	11 20,8%	53 100,1%

Frekvenstabell för medlemslängd 15-43 år

Fråga	Värde					n=
	1	2	3	4	5	
1	1 2,0%	1 2,0%	3 5,9%	2 3,9%	44 86,3%	51 100,1%
2	0 0,0%	0 0,0%	1 1,9%	7 13,5%	44 84,6%	52 100,0%
3	0 0,0%	0 0,0%	4 7,8%	14 27,5%	33 64,7%	51 100,0%
4	1 2,0%	1 2,0%	6 11,8%	14 27,5%	29 56,7%	51 100,0%
5	1 2,0%	3 5,9%	21 41,2%	16 31,4%	10 19,6%	51 100,1%
6	1 2,0%	4 8,0%	14 28,0%	17 34,0%	14 28,0%	50 100,0%
7	1 1,9%	0 0,0%	0 0,0%	14 26,9%	37 71,2%	52 100,0%
8	0 0,0%	1 2,0%	5 9,8%	22 43,1%	23 45,1%	51 100,0%
9	2 3,8%	2 3,8%	7 13,5%	12 23,1%	29 55,8%	52 100,0%
10	0 0,0%	2 4,0%	8 16,0%	21 42,0%	19 38,0%	50 100,0%
11	1 2,0%	4 7,8%	14 27,5%	16 31,4%	16 31,4%	51 100,1%
12	2 3,9%	3 5,9%	12 23,5%	16 31,4%	18 35,3%	51 100,0%
13	0 0,0%	1 1,9%	8 15,4%	18 34,6%	25 48,1%	52 100,0%
14	3 5,9%	3 5,9%	18 35,3%	21 41,2%	6 11,8%	51 100,1%
15	10 19,2%	7 13,5%	20 38,5%	14 26,9%	1 1,9%	52 100,0%
16	21 41,2%	8 15,7%	13 25,5%	5 9,8%	4 7,8%	51 100,0%
17	35 67,3%	9 17,3%	4 7,7%	3 5,8%	1 1,9%	52 100,0%
18	5 9,6%	3 5,8%	10 19,2%	12 23,1%	22 42,3%	52 100,0%
19	7 13,5%	5 9,6%	15 28,8%	18 34,6%	7 13,5%	52 100,0%
20	36 70,6%	3 5,9%	8 15,7%	2 3,9%	2 3,9%	51 100,0%
21	0 0,0%	1 2,0%	6 11,8%	14 27,5%	30 58,8%	51 100,1%

Fräkvenstabellell för de som svarat 1-3 på frågan om att engagera sig mer i närområdet

Fråga	Värde	1	2	3	4	5	n=
1	0	1	3	4	38	46	100,0%
	0,0%	2,2%	6,5%	8,7%	82,6%	100,0%	
2	0	1	2	10	34	47	100,0%
	0,0%	2,1%	4,3%	21,3%	72,3%	100,0%	
3	0	1	5	21	19	46	100,0%
	0,00%	2,20%	10,70%	45,70%	41,30%	99,9%	
4	2	3	14	13	15	47	100,0%
	4,3%	10,6%	29,8%	27,7%	31,9%	104,3%	
5	2	2	24	13	5	46	100,0%
	4,3%	4,3%	52,2%	28,2%	10,9%	99,9%	
6	9	8	30	0	0	47	100,0%
	19,1%	17,0%	63,8%	0,0%	0,0%	99,9%	
7	0	1	2	14	30	47	100,0%
	0,0%	2,1%	4,3%	29,8%	63,8%	100,0%	
8	0	2	4	29	11	46	100,0%
	0,0%	4,3%	8,7%	63,0%	23,4%	99,4%	
9	2	3	8	19	15	47	100,0%
	4,3%	6,4%	17,0%	40,4%	31,9%	100,0%	
10	1	3	12	19	10	45	100,0%
	2,2%	6,7%	26,7%	42,2%	21,2%	99,0%	
11	2	4	16	13	11	46	100,0%
	4,3%	8,7%	34,8%	28,3%	23,9%	100,0%	
12	1	8	12	17	8	46	100,1%
	2,2%	17,4%	26,1%	37,0%	17,4%	100,1%	
13	0	3	9	23	12	47	100,0%
	0,0%	6,4%	19,1%	48,9%	25,5%	99,9%	
14	2	8	18	17	0	45	100,0%
	4,4%	17,8%	40,0%	37,8%	0,0%	100,0%	
15	8	10	20	9	0	47	100,0%
	17,0%	21,3%	42,6%	19,1%	0,0%	100,0%	
16	15	14	11	4	2	46	100,0%
	32,6%	30,4%	23,9%	8,7%	4,3%	99,9%	
17	30	9	7	1	0	47	100,0%
	63,8%	19,1%	14,9%	2,1%	0,0%	99,9%	
18	6	1	12	11	17	47	100,0%
	12,8%	2,1%	25,5%	23,4%	36,2%	100,0%	
19	11	7	16	13	0	47	100,0%
	23,4%	14,9%	34,0%	27,7%	0,0%	100,0%	
20	32	4	6	3	0	45	100,0%
	71,1%	8,9%	13,3%	6,7%	0,0%	100,0%	
21	1	2	14	16	13	46	100,0%
	2,2%	4,3%	30,4%	34,8%	28,2%	99,9%	

Fräkvenstabellell för de som svarat 4-5 på frågan om att engagera sig mer i närområdet

Fråga	Värde	1	2	3	4	5	n=
1	1	2	2	4	50	59	100,0%
	1,7%	3,4%	3,4%	6,8%	84,7%	100,0%	
2	0	0	0	7	52	59	100,0%
	0,0%	0,0%	0,0%	11,9%	88,1%	100,0%	
3	0	0	7	12	38	57	100,1%
	0,0%	0,0%	12,3%	21,1%	66,7%	100,1%	
4	0	0	2	19	35	56	100,0%
	0,0%	0,0%	3,6%	33,9%	62,5%	100,0%	
5	0	5	18	26	9	58	100,0%
	0,0%	8,6%	31,0%	44,8%	15,5%	99,9%	
6	0	0	0	34	21	55	100,0%
	0,0%	0,0%	0,0%	61,8%	38,2%	100,0%	
7	1	0	0	16	42	59	100,0%
	1,7%	0,0%	0,0%	27,1%	71,2%	100,0%	
8	0	0	1	23	35	59	100,0%
	0,0%	0,0%	1,7%	39,0%	59,3%	100,0%	
9	0	0	3	17	38	58	100,0%
	0,0%	0,0%	5,2%	29,3%	65,5%	100,0%	
10	0	0	5	26	27	58	100,0%
	0,0%	0,0%	8,6%	44,8%	46,6%	100,0%	
11	0	3	12	23	20	58	100,1%
	0,0%	5,2%	20,7%	39,7%	34,5%	100,1%	
12	1	1	22	15	19	58	100,0%
	1,7%	1,7%	37,9%	25,9%	32,8%	100,0%	
13	0	1	9	19	29	58	100,0%
	0,0%	1,7%	15,5%	32,8%	50,0%	100,0%	
14	1	1	22	15	19	58	100,0%
	1,7%	1,7%	37,9%	25,9%	32,8%	100,0%	
15	8	11	26	9	4	58	100,0%
	13,8%	19,0%	44,8%	15,5%	6,9%	100,0%	
16	29	12	10	5	2	58	100,0%
	50,0%	20,7%	17,2%	8,6%	3,4%	99,9%	
17	38	7	10	2	1	58	100,0%
	65,5%	12,1%	17,2%	3,4%	1,7%	99,9%	
18	9	4	10	17	18	58	100,0%
	15,5%	6,9%	17,2%	29,3%	31,0%	99,9%	
19	8	4	21	18	7	58	100,0%
	13,8%	6,9%	36,2%	31,0%	12,1%	100,0%	
20	38	11	7	0	2	58	100,0%
	65,5%	19,0%	12,1%	0,0%	3,4%	100,0%	
21	0	2	12	16	28	58	100,0%
	0,0%	3,4%	20,7%	27,6%	48,3%	100,0%	